

PUTNIK

Glasilo župe Sv. Nikole biskupa, Jastrebarsko - BROJ 8 / 2007 - cijena 12 kn

Sretan Božić!

"PUTNIK"

GLASILO ZA VJERSKU IZOBRAZBU I
AKTIVNOSTI ŽUPE SV. NIKOLE BISKUPA
JASTREBARSKO

GLAVNI I ODGOVORNI UREDIK:
STJEPAN ROŽANKOVIĆ, upr. župnik

GRAFIČKA PRIPREMA

Krešimir Leopold (grafički urednik),
Goran Nježić (tehnički urednik),
Robert Kovač (direktor)
za Studio "Dizajn Kovač"
info@dizajn-kovac.t-com.hr
tel./fax.: 01-61-98-804
www.dizajn-kovac.hr

NAPISALI, UREDILI I PRIPREMILI:

Nino Škrabe, Klementina Škrabe,
Ana Novosel, Kristijana Banić,
Marina Bastašić, Verica Divjak,
Smiljana Popović, s. Paula Puzjak,
Željko Horvat, župni vikar,
p. Dragan Majić

TISAK

GIPA d.o.o., ZAGREB
tel.: 01-30-40-777

ADRESA UREDNIŠTVA:

ŽUPNI URED
TRG KARDINALA ALOJZIJA STEPINCA 1,
10450 JASTREBARSKO
Tel./fax: 01/6281-756
e-mail: zupni.ured.sv.nikole@zg.t-com.hr

GLASILO IZLAZI PERIODIČNO

OVOGA BOŽIĆA

*Ovoga Božića,
ubijeli svoju dušu,
ko pahulja od prozračnih kristala nek
zablista,
pa pristupi svetom kruhu,
jer te iz njeg gleda predivno i živo lice,
Spasitelja Krista.*

*Onda stani,
pred jasllice skromne,
sjeti se te noći, neshvatljive, divne,
dozvoli da te do dubina, do kraja
tvog bića,
Svjetlost, došla na svijet, cijeloga pro-
sine.*

*Nemoj častit časa,
zatvori sva vrata,
s kojih žele odvesti te sa svetoga puta,
u srce se skloni, Kralju se pokloni,
da ti duša opet u mrak ne odluta.*

*Pa se zgrabi čvrsto
za haljine svete,
one, koja milo, blago, gleda na te,
i govori tiho: ti si dijete moje,
ja te čuvam, branim, ta rodih ga za te.*

*I ne daj se više,
ne daj, da ti grijesi,
besmislenim sivilom prekriju taj tren,
kad si bio čist, kad si bio s Njim,
kad si bio u blizini, kad si bio Njen.*

*Ovoga Božića,
počni iz početka,
jer On ti opet šapuće: tu sam
zbog Tebe,
nemoj da ti milost što je opet primi,
itko na tom svijetu iz srca otrgne.*

*I raduj se, o raduj,
kad te tako ljubi,
da ti grješnu dušu, opet ispire i grli,
ne dozvoli da se od Njeg ikad kriješ
više,
na izvor milosti ti predano hrli.*

*Nikad nije kasno,
ni prerano nije,
da se smjestiš i ostaneš kraj
Božjega lica,
nemoj čekat više niti jednog dana,
možeš biti bolji, ovoga Božića.*

Daniela Bobinski

SADRŽAJ

3

Uvodnik

4-5

Došašće - Božić

6-7

Djeca o Božiću

8-9

Svetkovine

10

Kakav je moj Bog

11

Kesni sneg

12-13

Izložba jaslica

14-15

Božićni običaji

16-17

Blagoslovine

18-19

Pastoralni centar

20-21

Iskustvo vjere

22-23

Svjedoci vjere - Lang

24-26

Svjedoci vjere - Biskupi

27

Vojna kapelanija

28

*In memoriam**Ivan Čavar*

29

Rekvijem za Gović

30-35

*Događanja u Župi***P**oštovani čitatelji Putnika!

Evo nas ponovno zajedno nakon dužeg vremena. Božić je tu, pred nama. Pripremali smo se četverotjednom pripravom u došašću. Razmišljamo o Spasiteljevu dolasku u naš život. U misnim slavljinama kroz došašće čitali smo proroka Izaiju. On je toliko toga navijestio o Spasitelju koji će doći. S Mesijom dolazi kraljevstvo Božje, da se ostvari savršeno pomirenje čovjeka grješnika s Bogom milosrda, da se dogodi savršeni mir među ljudima, da se Božjim spasenjem ostvari Božji svijet pravednosti, radosti i mira.

Bog dolazi k ljudima da se dogodi temeljna promjena svijeta i povijesti, ali se ta promjena mora dogoditi u čovjekovu srcu, u njegovu unutarnjem biću. Ljudi, vjernici i nevjernici, vole Božić. Istina je da se uz ovaj blagdan štošta veže što i nema baš veze s vjerom i onim što nam naviješta prorok Izaija. Ali ljudi se odmire za Božić i za trenutak zaborave mnoštvo problema. Ipak trebamo biti oprezni i ne smijemo s pameti smetnuti što mi kao kršćani (kršćanin) ovih dana slavimo. Recimo najprije što se ne slavi. Ne slavimo nerad, rastrošnost i bahatost, jer nas betlehemska štalica podsjeća na skromnost i jednostavnost. Iako nas sva izvanjska obilježja Božića, kako u obiteljskim domovima, u našim crkvama, po ulicama i izlozima bučno pozivaju na slavlje Božića, Božić postaje uvijek mirna, tiha proslava jednog događaja koji mijenja svijet. Ne slavi se buka, jer znamo da je rođenje Kristovo došlo u noći, u tišini, dok je svijet spavao. Anđeli su pozvali pastire i sav narod na mir i veselje.

Božić je mir i veselje. Svjedoci smo koliko je Božić iskomercijaliziran. Kupuje se tih dana sve, ne samo tih dana nego i puno prije, već prije mjesec dana bila je velika ponuda blještavih kuglica za bor i različitog nakita, do različitih besmislenih reklama koje mame ponudom. Božić je sveden na čisti hedonizam i konzumizam, ljude zahvaća kupoprodajna nervoza.

Uza sve te vanjske manifestacije i reklame, unatoč punih stolova i punih džepova – tako slavljen Božić može biti bez Isusa. Božić pak bez Isusa ostaje prazan u srcu i u savjesti. Takav Božić je hladan i bez radosti.

Božić je prije svega blagdan susreta Boga i čovjeka, a onda i čovjeka i čovjeka. Bog susreće čovjeka u skromnosti betlehemske štalice. Susreće ga nespremnoga, pomalo nezainteresiranoga, zaokupljenog svakodnevnim brigama i poslom. Zaneseni bijahu kako pristupiti popisu pučanstva, ili možda danas, predizbornim skupovima, kombinacijama za sastavljanje vlasti. Ne nalazi se u čovjekovu životnom ambijentu i srcu mjesta za ovu veliku novost.

Događa se ono što se dogodilo u Betlehemu; oni koji su trebali prihvatiti svetu Obitelj upravo za nju nisu imali mjesta. Trebamo se pripremiti, prihvatiti Isusa: dobrom ispovijedi, čitanjem Svetog Pisma, posvetiti više vremena osobnoj molitvi, sudjelovati na sv. Misi i Pričesti. Pripreмимо mjesto Isusu, jer je Božić proslava njegova rođenja. On se treba uvijek ponovo roditi u našim srcima.

Božić je blagdan susreta čovjeka i čovjeka, a ljudi se sve manje susreću, usrećuju. Ljudi prolaze jedni kraj drugih, ne primjećuju jedni druge, ne dolaze jedni do drugih. Ljudi se promatraju, a sve manje viđaju, nemaju vremena. Stalno se dijele na ove i ove, one koji ne valjaju i one koji su super. Crkve će doduše tih dana biti pune, ali u većini slučajeva samo zbog „popisa pučanstva“ – registriranja naših vjernika koji svaki Božić idu u crkvu i vraćaju se doma obavljena posla.

Bez Boga nema ni Božića. Teško će itko proslaviti Božić ako se nije istinski susreo s Isusom. A Isus se ne susreće samo u trošnosti naše štalice – kada smo duhovno ili moralno razoreni, kad nam život krene loše, kad nas zatekne kakva bolest, kad nemamo više koga primiti. Bog u Betlehemu pokazuje da rado prihvaća i tako ponižavajući smještaj, samo da bi bio s nama. Boga treba primiti i u blistavim prenoćištima našeg života: kada nam je dobro, kad pucamo od zdravlja, kada smo život posložili.

Hoćemo li slaviti Božić s Isusom? Mi vjernici znamo da se Božić s Isusom slavi radosno samo sa čistom dušom, sa smirenom savješću. Zato ponavljam, dobra ispovijed, pomirenje s Bogom i ljudima, pričest primljena u milosti Božjoj – ostvaruje prave uvjete radosnog i sretnog Božića

Prihvatimo Božji dar da živimo u Božjoj svjetlosti. Ne čekajmo da se drugi obrate jer je svaki od nas pozvan da se osobno obrati. Apostol Pavao nas poziva: „Odložimo, dakle, djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti“. (Rim 13,12).

Od srca vam čestitam Božić i božićne blagdane želeći vam obilje Božjeg mira i blagoslova!

Župnik

DOŠAŠĆE I BOŽIĆNO DOBA

I SVJETLO SVIJETLI U TAMI, I
TAMA GA NE OBUZE.

(Evangelje po Ivanu)

Došašće je vrijeme od četiri tjedna pred Božić. Božićno doba traje od Božića do nedjelje nakon Bogojavljanja (6. siječnja).

O Božiću katolici iščekuju i raduju se rođenju djeteta u kojem se utjelovio sam Bog. Rođenje Isusa Krista početak je novog svijeta. Vjernici se za svetkovinu Božića pripremaju prolazeći put poniznosti, vjere, ljubavi i dobrote.

U to se vrijeme u obitelji sije žito, pale se svijeće na adventskom vijencu i za blagdanskim stolom, jede se tradicionalno jelo. Daruje se na dan Sv. Nikole, poneki i na Božić, ukrašava se bor, unosi se badnjak, oko žita veže se trobojnica koja izražava pripadnost hrvatskome narodu...

Mnogo je simbola prisutno u našem ponašanju i okruženju. Simboli nose u sebi i emocije i smisao koje svatko može doživjeti, ali samo djelomično spoznati, razumjeti, naslutiti. Smisao i emocionalno značenje simbola u božićno doba nije potrebno djetetu objašnjavati. Dovoljno je da se roditelj, odgojitelj i ostale odrasle osobe ponašaju u suglasju s porukama simbola prisutnih u vrijeme Došašća i u božićno doba. Dijete će samo naslutiti njihovo skriveno značenje i smisao. Ti simboli pridonose i djetetovu doživljaju pripadanja istoj vjeri, narodu i kulturi. Sjećanje na vrijeme zajedništva u svezi s Božićem dijete će ponijeti u svoj budući život

Započelo je moje najdraže doba u godini. Priprava za dolazak meni tako dragog djeteta-Božića... Kao i obično razmišljam što bih mogla podijeliti sa vama, dragi naši Putnici. I eto, vrlo brzo (kao i obično) pred mojim

očima teksta, kojeg sam davno spremila s mišlju kako bi bio dobar poticaj za razmišljanje, ali i akciju nama velikima, a pogotovo roditeljima, u ovo blagoslovljeno doba.

i buduću obitelj i uvijek će osjećati pripadnost svojoj obitelji i svojim korijenima. Priprema za Božić i svetkovina Božića prigoda je da dijete doživi i spozna:

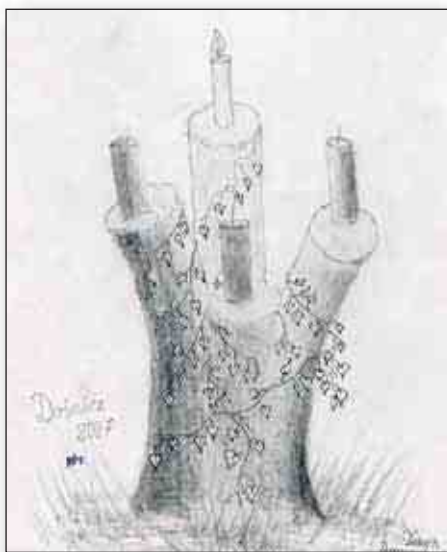
-ČEKANJE U NADI I VJERICijelog života želimo nešto, nečemu se nadamo. Na različite načine postizemo ono što želimo i radujemo se ostvarenju naših nada, očekivanja. Prestati nadati se, prestati radovati se, prestati očekivati, mogu samo ljudi bez vjere u sebe, u druge, u Boga, ljudi bez budućnosti. Kao temeljna čovjekova vrlina, nada ima izvorište u temeljnom povjerenju, u vjeri u sebe i druge.

-DA SVJETLO POBJEĐUJE TAMU- dijete može opaziti da iz mraka u zrnu pšenice klija zelena biljka, da adventske svijeće svakog dana osvjetljavaju sve više našeg životnog prostora. U većini kuća se na Badnju večer drvce ukrašava sjajnim kuglicama koje obasjavaju prostor, na vrh se često stavlja zvijezda kao simbol svjetlosti, kao pobjeda dobra nad zlim, pobjede uma nad glupošću, kao znak dobre vijesti.

-DA SVE ŠTO POČINJE POČINJE KAO MALENO- Isus, malo i nemoćno dijete krije u sebi spas, primjer, zaštitu, utjehu. Zrno žita -najmanja sjemenka na svijetunosi u sebi svoju buduću boju, veličinu, oblik, miris. Kad se dijete rodi, nosi u sebi dar za nešto, ako se prepozna i razvija, može biti na radost i pomoć drugima, a da bi to moglo treba ljubav i brigu svojih roditelja, koji će mu dati snage da se razvija, koji će ga čuvati i štiti.

-DA DOŽIVI DAVANJE I PRIMANJE - u danima oko Sv. Nikole prigoda je posvetiti pozornost pojmovima i situacijama siromaštva i bogatstva, davanja i primanja.

Malo dijete je tek na putu da spozna dobro i loše, moć i nemoć, bogatstvo i siromaštvo. O tome će samo čuti ili doživjeti. Tako će stvarati svoje definicije. Stvorit će ih prije svega pod utjecajem roditelja. Kad se dijete rodi, bespomoćno je i primati je njegova potreba. Tijekom odrastanja i u doticaju s drugima dijete će shvatiti da i drugi imaju potrebu primati - katkad upravo od njega.

PORUKE:
SVEUKUPNA ZBIVANJA I OZRAČJE BOŽIĆNOG DOBA PRIGODA SU DA DIJETE:

-NASLUTI KAKO SU NADA I OČEKIVANJE SRETNOG DOGAĐAJA UVIJEK U NAMAKAD NAM NEŠTO NEDOSTAJE.

-SPOZNA DA SMO U NADI SLIČNI I DA NADAJUĆI SE NIKAD NISMO SAMI.

-SHVATI KAKO I MALI I NEMOĆNI NOSE U SEBI SNAGU I MOĆ BUDUĆEG ŽIVOTA.

-SPOZNA KAKO JE SVAKOME, DA BI OSTVARIO SVOJE ŽELJE ILI DOBIO DAR, POTREBAN NETKO TKO ĆE SE ZA NJEGA BRINUTI I ZAŠTITITI GA - PRIRODA, OBITELJ, BOG.

-NASLUTI DA POSTOJI JEZIK SIMBOLA KOJI RAZUMIJU MNOGI.

-SHVATI DA SU RAZLIČITI POGLEDI NA SVE ŠTO POSTOJI, OVISNO O TOME IZ KOJEG KUTA GLEDA I SKOLIKO SVJETLA JE OSVIJETLJENO.

-SPOZNA KAKO SU SIROMAŠTVO I BOGATSTVO I DUHOVNE I MATERIJALNE KATEGORIJE, PA SVATKO MOŽE ISTODOBNO BITI I BOGAT I SIROMAŠAN.

-NAUČI KAKO NI BOGATSTVO NI SIROMAŠTVO U ŽIVOTU POJEDINCA ILI NARODA NISU KONAČNI NI VJEČNI.

-SPOZNA KAKO I SIROMAŠTVO I BOGATSTVO OVISE O AKTIVNOSTIMA POJEDINCA I AKTIVNOSTIMA ONIH POZNATIH I NEPOZNATIH OKO NJEGA.

-NAUČI KAKO NA SVIJETU IMA ZA SVE LJUDE SVEGA DOVOLJNO, ALI DA TO ČESTO NIJE PRAVILNO RASPOREĐENO.

-NASLUTI KAKO SU DOBRO I ZLO U SVAKOME OD NAS. KADA SI DOBAR, ZLO MIRUJE, KADA DOBRO ZASPI, ZLO SE POKRENE. STARA IZREKA KAŽE: "DABI POBIJEDILO ZLO, DOVOLJNO JE DA DOBRO U NAMA ŠUTI."

(Iz „Blagdani djetinjstva“, Maja Gabelica-Šupljika, Mirjana Milanović, Školska knjiga, 1995)

Za vas pripremila:
Smiljana Popović

BOŽIĆNO PISMO

Veselje je ispunilo svaki dio moje svakodnevice. Radost je pristigla u moje srce i ono se tiho osmjehnulo u društvu sreće. Prva adventska svjećica razbila je branu – rijeka osjećaja preplavila me svu. Već osjećam Božić i svu onu euforiju i užurbanost.

Željno iščekujem sve one “obveze”... Priprema kolača, pospremanje kuće, odabir i kićenje jelke... Slatkoća rada pomiješana s taktovima božićnih pjesama...

Badnja večer u iščekivanju susreta s Kristom!

Svake godine poželim nešto za Božić. U većini slučajeva, to je ipak neka materijalna vrijednost, i mislim kako je sva radost u tome kad nađem poklon ispod bora koji je namijenjen meni...

Ovaj je put sasvim drugačije. Ovoga Božića ne želim ništa, jer sve su moje želje ispunjene. Možda nemam sve, ne znam, ali sam zadovoljna sa svime onime što imam. Možda zapravo ni ne znam što je sreća, ali ja sam sretna, jer znam da ima toliko toga što mogu drugima dati. Ima dana kada i mene zaboli i kada je teško, ali tu je snaga koju mi je podario Krist, tu je ona vjera kako ništa nije nemoguće!

Postoje ljudi koji i po meni gaze, u kojima živi neka zavist, ali i to

su ljudi kojima ću stisnuti ruke i iskreno im zaželjeti sretno i blagoslovljene blagdane, jer me je Krist tako naučio.

Ima dana kada suze ispune moje oči, ali Krist je imao razumijevanja i za to, jer postoji netko s kime mogu pobijediti svaku takvu suzu.

Ima trenutaka kada poželim nešto veliko i skupo, ali se ipak sjetim kako imam dom, toplinu, ljude koje volim i koji vole mene... I sjetim se onih koji nemaju ni upola što imam ja. Ima trenutaka kada bi dobro došlo i malo više novca, ali onda shvatim da sam doista bogata, jer sam zdrava.

Ovoga Božića čak ne želim više ni to da snijeg pada, već samo želim zahvaliti Kristu što je svjetlo svakom mom koraku.

Želim Mu sasvim iskreno reći, napisati, zapjevati jedno veliko hvala jer me svime ovime učinio još bogatijom osobom od one najbogatije!

Gospodine moj, hvala Ti što ovoga Božića imam sve – svoju obitelj i dom, sve svoje bližnje i svoje prijatelje.

Najljepša Ti hvala za jedan mali, ali toliko snažan osmijeh, zbog kojeg mi je ova godina bila iznimno lijepa!

Marina Bastašić

BOŽIĆ

Božić je moja najveća radost na svijetu. Kada čujem riječ Božić, pomislim kako se on rodio jedne hladne zimske noći u gradu Betlehemu, na oštroj slami u jaslicama. Uz njega je stajala majka Marija i otac Josip.

On je za mene najveće blago ovog svijeta.

Tea Pučar, 4. b

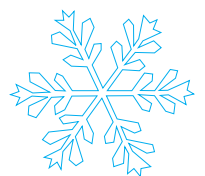
ISUSEK

Isus je moja sreća, moja radost, moj život. Isus je kao nebo što se plavi, kao sunce što se sjaji! Kao mama što me pazi, kao tata što me mazi... Kao rosa na travi, kao mali cvjetić plavi...

Isus je moj spasitelj, moj Bog, moj život. Isus je onaj najveći, dao mi je obitelj, dao mi je prekrasne prijatelje.

Isus je ... moje blago i moje... sve...

Marija Bobinski, 4. b

BOŽIĆ

Božić je blagdan kada bismo bar jedanput godišnje umjesto na sebe trebali misliti na neke druge ljude. Na ljude koji nas okružuju, bili to oni koje volimo i cijenimo ili možda oni koji su nas na bilo koji način razočarali.

To je vrijeme kada si trebamo oprostiti, kada trebamo tolerirati pogreške jedni drugima. To je vrijeme kada trebamo pokloniti svu svoju ljubav i srce ljudima koje volimo. Većina ljudi misli da je Božić svjetlucanje lampica na boru, pripremanje obilnih gozbi ili možda odlazak na polnoćku zato što je to običaj...A, tek mali broj ljudi Božić vidi na način što Božić zapravo predstavlja, a to je rođenje Isusovo. To je rođenje Spasitelja koji će izbaviti svoj narod od grijeha. Nemamo mi pod borom štalicu samo zato što se ona lijepo uklapa u cijeli taj doživljaj Božića, već zato što ta štalica ima puno važnije značenje. Štalica je bila skromno mjesto Isusova rođenja. Iako siromašni, pastiri su bili posebno počašćeni zato što ih je Bog izabrao za prve koji će čuti o Isusovu rođenju. Stoga budimo i mi skromni pastiri koji će za Božić pohitati i pokloniti se Isusu. Jer to je pravi duh Božića, i tek kada to shvatimo možemo reći da smo Božić doživjeli u pravom smislu...

Mirela Kovačević

ISUSEK I BOŽIĆ

Mali je Isusek rođen na Božić. U maloj štalici... I ja se veselim Božiću i malom Isuseku. Volim ga jer on je moja sreća i mir. Dao mi je vjeru i ljubav koje dijelim s obitelji, prijateljima i svim bližnjima. Vjerujem u njega i u Boga, njegovoga oca. Na Božić dolazi u moju obitelj i

naša srca. Iako dobivamo darove, ja mislim da je on najveći dar. Leži u jaslama sa svojom obitelji koja stoji kraj njega. Kićeni bor i kuglice koje vise na njemu, podsjećaju me na malog Isuseka. Božić je 25. prosinca i uvijek ga slavim s obitelji, jer želim da u obitelji zauvijek ostane Isusek i Božić.

Josipa Lovasić

KAD POMISLIM
NA BOŽIĆ

Kad pomislim na Božić...
Crkvena zvona odzvanjaju...
Svojom me pjesmom pozivaju da
proslavim
Kristovo rođenje.

Kad pomislim na Božić...
Mojom kućom prolazi miris
majčinih kolača,
kićenje jelke - obitelj na okupu...
Tada znam što je sreća!

Kad pomislim na Božić...
Osjetim škripanje snijega pod
nogama,
i na moje lice iskoči jedan dječji,
posve iskreni osmijeh.

Kad pomislim na Božić...
Osmjehnem se Isusu i pošaljem
Mu jedno
veliko hvala...
Za Badnjak i Božić...

Za sve ono što imam...
Za sve one divne ljude koji moj
život čine
lijepim i drugačijim!

Marina Bastašić

ŠTO BOŽIĆ ZNAČI
ZA MENE

Božić! Kada čujem tu riječ, pomislim na malog, malog Boga. Pomislim na njega maloga, ali onda se sjetim da je on zapravo velik. Često razmišljam o malom, sitnom, ali i snažnom Božiću. Kada mi stariji ljudi pričaju o njemu. Mislim si da je to Isus kojeg često nazovemo malim Bogekom. On je malen. Godinama raste i onda više nije mali Bogek. On je kao svo blago ovoga svijeta. Svake godine slavimo Božić. To je dan kad je mali Bogek zapravo velik Isus. Poštuj ga i ljubi do kraja života svog.

Petra Ključarić, 4. b

SVETA PRIČA

Božić polako kuca nam na vrata, a mi otvaramo s osmijesima od zlata.

Polako, polako, dolazi taj dan, Isus se rodi, pa utone u san.

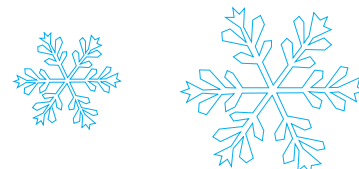
Marija mati i Josip dobri, čekaju pastire koje anđeo bodri.

Tri kralja s darovima polako dolaze.

«Evo», kaže jedan, «naše zvijezde sjajne.»

Kad su svi na okupu, i veselo kliču, mi završavamo ovu svetu priču!

Marija Bobinski, IV. b

SVETKOVINE

"DOK JE MIRNA TIŠINA SVIME VLADALA I NOĆ BRZIM TIJEKOM STIGLA DO SREDINE PUTA SVOGA, JURNULA JE TVOJA SVEMOGUĆA RIJEČ S NEBESA..."

Mud.18,14,15

kolektivne memorije), kojoj se pridružuje određena doza religioznoga i uvijek su na određeni način usmjereni prema budućnosti.

Socijalna dimenzija blagdana također je oduvijek bila prisutna. Željelo se s raznim vrstama blagdana ujediniti društvo, obitelj, državu i na neki način udahnuti društvu jednu unutarnju novu snagu. Blagdane bismo mogli podijeliti na kozmičke koji su samim time ciklički (ponavljaju se kao što se ponavljaju i godišnja doba), ali postoje blagdani koji su izrasli iz nekog povijesnog događaja, pa bismo ih mogli prozvati i povijesnim. Svaka vrst blagdana nosi u sebi religioznu komponentu. Primjetljivo je duhovno povezivanje putem raznih obreda osobe koja slavi blagdan i samog smisla blagdana. Pomoću blagdana se često puta računa i tijek vremena te se nastoji to vrijeme ispuniti. U kršćanstvu spomendani svetaca nisu samo donosili junačke primjere ljudi koji su na osnovu vjere ušli u kolektivnu vjersku memoriju već su spomendani na neki način dijelili i ispunjavali godinu. Godina je započinjala Božićem, novi životni ciklus otvarao bi Uskrs, ali spomendan sv. Jurja to je potvrđivao, a narodna pjesma to najbolje svjedoči: „...prošal je prošal pisani Vuzem, došal je došal zeleni Jura“, zelen

Blagdani, svetkovine ili praznici (kako ih god nazivali) oduvijek su bili i jesu sastavni dio civiliziranog ljudskog života. Sve do sada poznate civilizacije imale su

vlastite blagdane koji su na neki način izražavali njihova vjerovanja, strahovanja, nade i slavili njihove uspjehe. Blagdani oduvijek imaju komponentu memorije (često puta

upravo po zelenilu koje se pojavljuje u probuđenoj prirodi, koja iznova počinje svoj plodni ciklus. Blagdan Velike Gospe povezan je s vrhuncem ljeta i tako bismo mogli nabrajati spomendane svetaca, svaki na svoj način, cijele godine. Stoga je poznata tvrdnja da godine pripadaju Bogu (Anno Domini) a dani svecima (ii sancti). Ovim kratkim prilično općenitim uvodom želimo navesti samo neke trenutke koje ima svaki blagdan.

Blagdani govore o tome što nam je važno, vrijedno, sveto. Blagdani na kraju krajeva govore o nama, o našem društvu i o našim vjerovanjima. Blagdani su, htjeli mi to priznati ili ne, dio naših života, jednostavno dio nas.

BOŽIĆ

Božić, deminutiv od imenice Bog, ili kako je službeni naziv u Misalu „Božić; Rođenje Gospodnje“, spomen je na utjelovljenje Božje Riječi. Sadržaj blagdana ili kako se to u liturgiji naglašava, svetkovine, jest: "Slavi se rođenje Isusa Krista Bogočovjeka i Spasitelja u ljudskom liku, od Bl.Djevice Marije rođenog u Betlehemu" (Hrv. Enciklopedija I,195)

Razni su aspekti pod kojima možemo promatrati ovaj blagdan. Uz vjerski sadržaj ovoga blagdana nikako ne valja smetnuti s uma njegovu u zadnje vrijeme sve više izraženu socijalnu dimenziju (obiteljski blagdan, povezan s nekršćanskim darivanjem), a ne valja zaboraviti niti to da je blagdan postao jedan pravi trgovački (nad)fenomen. "Već desetljećima na svemu Zapadu Božić je glavni trgovački datum uoči kojega potrošačka groznica dostiže svoj

godišnji vrhunac." Premda je želja vjernika da dominira vjerski karakter blagdana, ipak smo svjedoci da vjerski karakter dobiva ulogu tradicijskog dodatnog, ali nikako glavnog elementa. Samim time gubi se originalna duhovna strana. Moglo bi se odgovoriti da Božić nikada nije niti imao dominantnu vjersku stranu, već se ovdje radi o mješavini brojnih običaja koje je Crkva jednostavno inkulturirala ili još jednostavnije uklopila u svoje naviještanje jer blagdan svojom porukom u biti naviješta: "I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama." (Iv.1,14).

Završit ćemo Papinim riječima o potrebi osobnog produblivanja shvaćanja Božića:

"Trebamo pažljivo razmisliti o tome zašto se Isus utjelovio. Važno je da to uvijek bude prisutno u našem duhu, ako ne želimo da se Božić svede na samo sentimentalnu ili potrošačku svetkovinu, bogatu poklonima i čestitkama, ali siromašnu autentičnom kršćanskom vjerom."

Ivan Pavao II. -

Opća audijencija 17. XII. 1990.

TAJNA UTJELOVLJENJA-
MYSTERIUM INCARNATIONIS

"Darovavši nam svoga Sina, koji je Njegova jedina i konačna Riječ, Bog nam je svojom Riječju ujedno rekao sve i nema nam što više reći"

Ivan od Križa

O tajni utjelovljenja "I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama." , Iv.1,14, napisane su cijele serije knjiga i tome ne želimo ništa

dodati. Za kršćanstvo Božić krije u sebi jedno od najvećih i najzamašnijih otajstava. Premda se uvijek naglašava da je Uskrs najveći blagdan, zar bi bilo Uskrsa da nije bilo rođenja Gospodnjega? Prema tradiciji Bog i nakon pada ljudi u raju zemaljskom trajno na razne načine održava zajedništvo: "A kad dođe punina vremena odasla Bog Sina svoga, od žene bi rođen..." , Gal. 4,4f. Opet se može postaviti pitanje, o kojoj se punini radi. Tradicionalisti bi rekli da su se brojne povoljne okolnosti poklopile upravo u doba Isusova rođenja. Rimsko Carstvo sa svojim institucijama bilo je više nego povoljno za širenje vijesti, samim time i radosne vijesti, ali dakako radi se samo o jednoj teoriji. Tajna utjelovljenja započinje djelovati u trenutku arkanđelova navještenja Blaženoj Djevici i djelovanjem Životvorca kojeg će kasnije u „Credū“ Crkva nazvati Duhom Svetim.

Sv. Augustin, kada govori o nužnosti utjelovljenja, kaže da se "Bog očovječio da se čovjek može pobožanstveniti".

Ipak, još jednom postavimo pitanje: Zašto je Sin Božji postao čovjekom?

Odgovor daje Katekizam katoličke Crkve na vrlo jednostavni način: "DA NAM POKAŽE SVOJU BESKRAJNU LJUBAV, DA BUDE NAŠ UZOR SVETOSTI, DA NAS UČINI DIONICIMA BOŽANSKE NARAVI".

Uz nesebičnu pomoć kapelana u župi Svetog Vida, Brdovec, Vlade Mikšića, za vas pripremila Smiljana Popović

Lužnica, 15. studenog 2007.

Kakav je moj Bog?

Sve više me ljuti kada čujem čak i od vjernika katolika kako govore da se crkva ne treba miješati u politiku. A što to sada znači? Pa nisu crkva svećenici i zidovi. Ljudi moji, mi smo crkva, vjernici su crkva i kako onda, ako nas ima 90% vjernika katolika da nemamo pravo odlučivati o nama samima, zar smo mi građani drugog reda? Zar će manjina odlučivati o većini, zar opet?

Crkveno poslanje je ljubav i briga za čovjeka, a za to bi se trebala zalagati i politika, pa ne vidim onda gdje je tu problem. Ako zajedničkim snagama krenemo u borbu za dobrobit čovjeka, bit će nam svima bolje.

Vjeronauk u školama? Dragi moji vjernici, tek smo ga dobili, već ga žele izbaciti. Zar nije dobro da nam djeca uče o našoj vjeri, duhovnosti, da čuvaju našu vjeru, a poštuju tuđu, umjesto da hodaju po kafićima i da ne vide smisao života.

Zašto nam je Isus ostavio Crkvu? Najbolje mi je kada ljudi kažu, ja sam vjernik ali ne idem u crkvu. Baš zato što smo slabi, grešni ljudi, Isus nam je ostavio tolike milosti, sakramente, samo ih trebamo koristiti, trebamo znati to koristiti, a da bismo znali, potrebno je čitati, ići u crkvu, slušati riječ Božju. Većina od nas je duhovno zakržljala. Samim tim i emocionalno nesretna... Na misi si direktno u razgovoru s Bogom, kao s prijateljem, susjedom, možeš ga zamoliti za bilo što. Isus ti neće doći ako ga ne zamoliš, on poštuje tvoju slobodu, dao ti je slobodnu volju da sam odlučuješ. Isus te neće osloboditi teškoća, križa, ako je on umro na križu za nas, tko si ti da nemaš križ? On će ti dati snagu da ga nosiš.

Kad ti je teško, neophodno je naći se sam sa sobom. Svi ljudi pokraj

mene ne mogu riješiti moju krizu, ne mogu umjesto mene obratiti se Bogu. Samo Bog mene najbolje razumije, on me stvorio, on me želio. Svaki put kad nadrastemo ego ili djelujemo iz središta, kad pojмимо iskonsku jednostavnost sebe, spoznajemo veličinu bitka, veličinu našeg postojanja i krhkosti, spoznajemo veličinu našeg stvoritelja.

Kad govoriš protiv bilo koga, ti si agresor, ti uništavaš sebe, širiš zlo. Čemu toliki ratovi, tolike svađe, čemu tolike kritičnosti u javnosti,

a potrebno je samo malo ljubavi. Trebamo postati branitelji dobra, branitelji ljudi, branitelji sebe. Ljubav prema samome sebi je temelj zaštite morala. Isus nas je toliko volio da je svoj život dao za nas. Ako Bog umire za čovjeka, onda je jedini put do Boga ako čovjek ljubi čovjeka.

Kako da naše društvo postane društvo ljudi koji se cijene i vole? Tako da se obrate Bogu, da ga pozovu, jer Bog ti neće doći bez poziva. Kada zavoliš Boga, tada ćeš ga i susresti. Boga ne moraš voljeti, ali smiješ ga voljeti. Bog je ograničio svoju slobodu da bi nama omogućio potpuno slobodu. Toliko nas voli. Obrati se Bogu, iskreno razgovaraj s njim, meditiraj,

izmoli krunicu, odi u crkvu, jer tamo si u izravnom dodiru s Isusom. Ako je mala betlehemska štalica bila centar svijeta, zbog čega ne bi to mogla biti jedna mala Hrvatska s 90% vjernika, primjer, svjetlo u ovom nemilosrdnom svijetu, koji uništava ono najsvetije što nam je Bog dao, a to smo mi sami. Okreni lice Isusu, obrati se, vjeruj i bit ćeš spašen. Samo Bog je sloboda i samo on oslobađa. Neka se tijelo ovdje istroši za dobro, za slobodu tamo gore.

Današnji Big Brother me podsjeća na arenu i gladijatore, kako tužno, a u pitanju su životi naše djece. Što to ima u ljudima tužno da ulaze u tuđe živote? U proteklih 50 godina dosta vjernika nije prakticiralo našu vjeru, što im nije za zamjeriti, životi su bili u pitanju, vrijeme je bilo takvo, ali zato je sada vrijeme da djeca uče u školi, a odrasli da se obraćaju, jer Isus je rekao: Nikada nije kasno da se obraćaš. Ja sam put, istina i život.

U prošloj sezoni Big Brothera među stanarima bio je i Ivica vjernik, koji da je malo više proučavao našu vjeru, znao bi je obraniti od sustanarke ateistkinje, koja ga je napala riječima: „Ma kakav je taj tvoj Bog, neki djedica sa dugom sijedom kosom i plavim očima, zar se njemu moliš?“ Pa ne može jedan ateist pričati kakav je Bog moj. Može li čovjek koji nije završio školu za liječnika biti liječnik?

Moj Bog, savršenstvo, sama ljubav, istina, veličina, ponosan i blag, jak i snažan, s prekrasnim prodornim očima dubina morskih, vladar svega svijeta... Draga moja ateistkinjo, usudi se povjerovati pa ćeš vidjeti kakav je Bog moj!

Verica Divjak

KESNI SNEG

Kada ovaj broj vaših i naših novina bude u Vašim rukama, bit ćemo na kraju Došašća. Božić samo što nije stigao, no ipak je još dovoljno daleko da smireno i polako obavimo sve zamišljene pripreme za njegovu dostojnu proslavu.

Javni su se prostori već početkom prosinca počeli kititi slapovima umjetnog zelenila i blještavilom mogućih i nemogućih svjetlosnih nizova. Za svetog Nikolu, zaštitnika naše župe, grad je dobio „novo ruho“! Dakle, odijelo smo ispeglali, košulju uštirkali, u džep sakoa stavili ukrasnu maramicu, na kravati nova zlatna igla! Spremni smo poći na prijem Njemu u čast. Da, izvana je doista sve spremno! A mi!?!? Hoće li samo odijelo biti prisutno i dostupno pogledima iste takove okoline!? Ali, On ne gleda naše odijelo, On traži nas, naš duh. Naša razmišljanja, naše postupke i djela!

Ma, ne traži od nas da budemo baš svakodnevno u kući njegovog Oca. Nije to bio cilj Njegove žrtve. Posebno je to bitno shvatiti u današnja vremena kada nas napast vreba, ne iz svakog kutka već iz svakog elektrona oko nas! Sve više opa-

čine i nastranosti samo radi zarade, i u reklamama, i u filmovima i ostalim načinima komunikacije. Senzacionalizam pod svaku cijenu, javna prezentacija privatnosti. Do zaglušne buke „cajki „ i takozvanog „turbofolka“ iz raznoraznih okupljališta i automobila! Pa, ako hoćete i do parkiranja na samom semaforu ili na cijeloj površini pješačkih staza. Pompoznost i preveliko sebeljublje... Ne, nije to bio Njegov cilj.

On je, poput znanog nam „Diogeneša“ u nama tražio i traži čovjeka. Homo sapiensa, razumno biće. Koje zna razliku između dobrog i lošeg. Socijalno, ne asocijalno orijentirano biće. Svjesno da živi i pripada zajednici, ponajprije svojoj obitelji, potom i svome mjestu i narodu. Da, onda vrijedi otići u dom Gospodnji, u njegovom okrilju pronaći unutarnji mir, smoći snage te Njemu i samome sebi priznati svoje grijeha i zablude. Tada smo zaista dostojni doći i zajedno proslaviti Njegov dolazak!

I poslije ponoćke u krugu obitelji i prijatelja tradicionalno blagovati, i pjevati „Svim na zemlji mir, veselje...“! Da, uz pjesmu i vedre prigod-

ne priče, nikako ne uz pirotehniku, oružje! Zamislite da vama kroz prozor dojuri zalutali projektil, da Vaš krov zapali raketa ili petarda. Da nanese ozljedu baš vašem djetetu!!! Zato, slavite tako da i ostali mogu i poželeti slaviti s vama.

Blagoslovljen Vam Božić, štovani čitatelji, žele vaši vatrogasci!

A umjesto tradicionalne novogodišnje čestitke darujem vam ovaj puta jednu pjesmicu! Koju su mi je jedne snježne zimske večeri, nakon sanjkaškog natjecanja na Plešivici, podarili Petra V. i Ivan L., a njih je naučio njihov deda Milek. (Nisam saznao od kada je on zna!):

Pomoz Bog!
Miljenko Lacković

KESNI SNEG

(Dragutin Domjanić)

Gusto padaš, vse pokrivaš
Beli, sipki snežek,
Stiha mi na zemlju padaj,
Naj joj biti težek.
Ona si počinut mora.
Snočka je još spala,
Dobra nam je lani bila,
Vsega nam je dala.
Sada pak budi se vu njoj
Cvet dišeći, šari,
Travnica zelena raste,
Klije ječmen jari.
Jabukah bu pak črlenih
Žita kakti zlata,
Dobroga bu vsega dala
Zemlja nam bogata.
Zato, kad na zemlju padaš,
Naj joj biti težek.
Stiha padaj, kak da dragaš,
Drobni, beli snežek.

Izložba jaslca

Svi putevi vode u Rim

Eto, tako su i naše božićne jaslce, iz doma obitelji Franje i Đurđice Medvedovski, krenule 21. studenog 2007. na 32. međunarodnu izložbu božićnih jaslca u Rim, uz pratnju našeg zaštitnika župe Jastrebarsko, Svetog Nikole, koji nas je čuvao čitavim putem prema Rimu i na sretnom povratku u našu voljenu Jasku.

Da podsjetimo, u Rimu izlažu pojedinci ili članovi raznih društava jaslčara iz svih krajeva svijeta svoja remek-djela, prikaz rođenja našeg spasitelja Isusa Krista. Sve figure, ljudi, životinje ili neki predmeti i objekti, kao špilja, jaslce, nastambe, brda i sve ono što može ljudska mašta izvoditi utkati, spaja se u jednu cjelinu, da se jaslce s malim Isusom, njegovom majkom Marijom i svetim Josipom te s volekom i magarcem, stope u lijepo okruženje s okolinom u koju su postavljene.

Ništa ne smije biti kupljeno, tu nema plastike, već samo prirodni materijali – drvo, platno, glina, slama, likovina i drugo, a sve to mora ljudska ruka izraditi uz Božje nadahnuće da bi se to i sviđalo i drugima, a ne samo stvaratelju. Jaslce moraju imati svoju istinitu priču, a naše koje smo počeli raditi davne 1991, u vrijeme Domovinskog rata, iz godine u godinu dograđivane su raznim dijelovima života i zbivanjima, vezanima uz maketu drvene kuće s pravim hrastovim uglom i rasporedom prostorija te namještajem u njoj. Ta kuća stoji i danas u Jastrebarskom, u Ulici Vladka Mačeka 13, a sagrađena je 1801.

Za Božić 1991. jaslce su bile u jednoj prostoriji s mnoštvom lutaka visine 8 cm u prostorijama, na hodnicima i na dvorištu uz domaće životinje, a tu su se našla i dva gardista koja se vraćaju kući i poklanjajući se jaslcamama u kojima leži goli

Isus na slamici prosto, s Marijom i Josipom.

Za Božić 1992. bilo je mnogo više lutaka i mnogo više hrvatskih vojnika koji ulaze u dvorište. Vlada veliko veselje uz ples, ima tamburaša koji sviraju, tu su i krave, konji, svinje, kokoši, patke, guske, purani, mačka, pas, tu je čak i jedna lisica koja iz prikrajka vrebala kokoši, tu su djeca koja se igraju, a svi se vesele demobilizaciji i povratku kućama svojih najmilijih koji su bili na bojišnici i branili svoj dom i voljenu domovinu.

Sve te figurice izradile su vrijedne ruke moje supruge Đurđice koja si je dala puno truda da bi sve to popunila i oživjela, da bi svojom maštom prikazala kako je nekad bilo na takvim velikim gospodarstvima i u zadrugama, gdje su svi

živjeli zajedno u slozi i ljubavi, s vjerom u Boga.

Maketu drvene kuće kao i sve figurice spremili smo i počeli raditi za Božić prikaz rođenja Isusa Krista, opet s motivima i maketama naše drage Jaske. Dvije godine za redom imali smo prikaz glavne ulice u Jaski s raznim obrtnicima (kupljene i darovane figurice), koji su nekada bili sastavni dio života Jaske.

Sljedećih godina isto tako smo prikazali naše gazdinstvo sa svim domaćim životinjama te razne figurice koje su prikazivale život koji se odvija u našoj okolini. Ne smijemo zaboraviti ni dio života Jeruzalema i Betlehema

koji je prikazan sa svojim figurama i svojim životnim stilom onoga vremena. To su naše, mogu sada reći, kućne božićne jaslce, koje su veličine 2 ½ x 2m, idu u stepenice, a na vrhu je prikaz rođenja malog Isusa, s majkom Marijom i svetim Josipom.

Figurica koje prikazuju ljude, pastire, legionare, vodonoše, kosce, ribare i razne obrtnike, ima 473 komada, bez životinja. Došle su u naš dom na razne načine, malim dijelom kupnjom nas samih u raznim trgovinama Zagreba i okolice. Veći dio donijela je moja supruga Đurđica s raznih hodočašća, a ja sa svojih putovanja izvan Hrvatske. Treći dio dobili smo od naših prijatelja koji također putuju po svijetu te nam donesu koju figuricu, koju mi uklopimo i prilagodimo okolišu zbivanja samih jaslca.

Jaslice posjećuju mnogi naši prijatelji iz Jaske, a ima ih mnogo koji dođu sa svojom djecom ili djecom susjeda ili obitelji iz raznih krajeva Hrvatske. Naše jaslice nisu samo naše veselje već to dijelimo i s drugim ljudima dobre volje. Prošle godine bile su kod nas tri djevojke iz Francuske u sklopu druženja mladih (molitve za mir, Taizé) i one su, kao i njihovi prijatelji, bile impresionirane našim kućnim jaslicama, premda je i Francuska jako poznata po izradi božićnih jaslica. Videosnimci i fotografiranje nije izostalo, tako da su iz Jastrebarskog odnijele toplinu u svoje domove. Naše su jaslice u isto vrijeme bile izložene u izlogu trgovine Tamaris na Trgu bana Jelačića, na Prvoj međunarodnoj izložbi jaslica.

Udruga prijatelja Hrvatskih božićnih jaslica Zagreb, čiji smo i mi članovi, tražila je nešto posebno domaće, nešto što zastupa naš kraj, našu viziju, naše običaje, uz izradu naših ruku i prirodne materijale koje su naši ljudima stoljećima upotrebljavali.

Tako su naše jaslice opet oživjele. Najprije su bile izložene u Etnografskom muzeju u Zagrebu, 2005, a za Božić 2006. na Trgu bana Jelačića. I na kraju, sada su se našle i na 32. Međunarodnoj izložbi u Rimu. Na otvaranju su bili prisutni kardinali, diplomatski zbor iz raznih zemalja te razni visoki uzvanici i umjetnici,

crkveni dostojanstvenici, kao i mi, izlagači iz cijeloga svijeta. Tamo smo se upoznali i zblížili jer imamo isti

hobi, koji nas svakim danom sve više i više nadahnjuje.

Izložba je otvorena od 23. XI. 2007. do 6. I. 2008. i svatko u Rimu zna za nju. Iz raznih zemalja svijeta ima 14 izlagača, a iz same

Italije 103 izlagača. Ima tamo i proizvođača raznih plastičnih figura koji

propagiraju svoje firme i prodaju obavljaju na licu mjesta. Mi ostali, kao što sam već spomenuo, izradu i prikaz jaslica kao i njihove okoline, moramo napraviti od prirodnih materijala.

Ove godine mi zastupamo Hrvatsku s našim jaslicama, a uz nas i našeg zemljak, gospodin Ignac Horvatić iz Stankova. On također ima jaslice i figurice rezbarene iz drveta i predstavlja Hrvatsku zajedno s nama, ali nije bio u Rimu. Zahvaljujemo ovom prigodom Etnografskom muzeju u Zagrebu, preko kojeg je sve to počelo godine 2005, kustosu prof. Josipu Barleku te Udruzi prijatelja hrvatskih božićnih jaslica, čiji je prof. Barlek predsjednik. Zahvaljujemo i članovima te stručnjacima koji su donijeli odluku da baš mi idemo s našim jaslicama na ovako veliki skup i da budemo predstavnici naše lijepe Hrvatske, našeg grada Jastrebarskog i naše župe sv. Nikole.

I ove godine izlažemo u Zagrebu jaslice s motivom iz našega kraja, maketu drvene kuće, s krovom od škopa, a tu su i ljudi, lutke, izrađene od platna, a svi su se okupili oko jaslica. Jaslice je donijela Đurđica s hodočašća u Jeruzalem i Betlehem, 2006, a izrađene su od drva masline. Izložba je smještena po izlozima trgovina na Trgu bana Jelačića, a naše jaslice izložene su u Gradskoj kavani od 28. XI. 2007. do 6. I. 2008. Dođite i vidite što izlažu članovi naše udruge! I vi možete postati članovi i uključiti se u izradu jaslica. Broj telefona: 6282-718.

Franjo Medvedovski

Božićni običaji jaskanskog kraja

Kako se nekad slavio Božić

Božić je oduvijek bio najveći katolički blagdan, a na hrvatskom selu u našim krajevima uvijek su mu se najviše veselili. Nakon napornog ljeta i još napornije jeseni i pobiranja uroda s polja, voćnjaka i vinograda, Božić je bio zaštitni znak razdoblja mirovanja. Zemlju je pokrio dubok snijeg, stoka je mirno počivala u štali, a ljudi su imali vremena posvetiti se onom duhovnom – slavljenju Kristova rođenja, druženju s djecom i prijateljima, veselju i zahvalnosti za sve ono što je Bog tijekom godine podario.

U prvoj polovici 20. stoljeća pripreme za Božić započinjale su početkom Došašća misama zornicama. Iz svih sela dolazilo se u zoru u župnu crkvu na misu, po debelom snijegu i s lampašima. Iako su zornice neko vrijeme "izašle iz mode", u novije vrijeme ljudi im se ponovno vraćaju i pohađaju crkve zorom u velikom broju.

Zvezdari

Dva tjedna prije Božića sela su obilazila tri dječaka zvana Zvezdari. Jedan od njih nosio je okruglu košaru "pažuljarku" u koju su skupljali jaja. Onaj koji je stajao u sredini je na štapu nosio "Betlehem" – male papirnate jaslice umetnute u sito oblijepljeno papirom. Na vrhu je bila zvijezda repatica. Papirnate jaslice – ovčice, anđeli, pastiri, "volek i oslek", Sveta Obitelj – mogle su se kupiti u komadu pa su se figurice izrezivale, lijepile na "treskice" i tako zataknu-

le za dno pokriveno mahovinom. Iza papirnatih figurica postavljen je indigo papir koji je "glumio" nebo, a na njega su se lijepile žute zvjezdice. Treći dječak nosio je rogožar ispleten od kukuruzne perušine, a u njega su se skupljali novci. Dječaci su obično došli pred neku kuću u selu i onda govorili: "Faljen Isus i Marija! Sretan

Božić, sretna nova godina i Sveta Tri Kralja gospodararu, gospodinji i u kući svoj družini!" Nakon toga pjevali su "Narodi nam se Kralj Nebeski" i ostale narodne božićne pjesme. Jedna od njihovih pjesama bila je i: "O sveta Tri kralja, o blažen vaš dan, kad Sveti Kralj Mladi bi s neba poslan. O Sveta Tri Kralja mi molimo vas, mi dare smo dali, darujete i

nas." Nakon što su dobili jaja, novce ili nešto treće, zahvaljivali su riječima: "Mi hvalimo, Bog vam plati i Marija Isusova mati." Pjevali su i: "Mi krećemo sada tam dalko na put, gdje zima svud vlada i vjetar je ljut." Zvezdari su obilazili kuće, a ako bi im obilazak dugo trajao, znali su čak i prespavati na toplom, u kuhinji nekog dobrog domaćina.

Kućni "Betlehemi" i svjetlost Badnjaka

"Prave" kućne jaslice nazivale su se "Betlehem" i obično su se stavljale na dasku u kut sobe. Daska se pokrivala mahovinom, a obojane papirnate jaslice slagale su se u redovima po mahovini te se tako dobila trodimenzionalnost.

Jedan od glavnih običaja na Badnjak bio je da se svjetlo nije uopće palilo cijeli dan, već je u kući nakon zalaska sunca bila prava "kmica". U sobi je bio koš pun slame te po jedna boca crnog i bijelog vina. Gazdarica je ispekla veliki pšenični kruh, a muškarci su obilazili dvorište sa svijjećama. Navečer bi ušli u sobu, upalili svijće i čestitali: "Faljen Isus i Marija, čestitamo vam Božić i Novo leto. Dal vam Bog svega, a najviše zdravlja, Božjega mira i blagoslova, pune štale blaga, pune koce svinj', pune kokošinjce kokoš', pune kante masti, pune lajte vina, pune škrinje žita..."

Sijeno se stavljalo ispod stola i na stol, a na slamu na stolu dolazio je stolnjak, novi, "prepisan" na crvene crte. Na ugao stola se stavljao hljeb

Zahvalnica

Na Staro leto iz svake je kuće barem netko išao na misu zahvalnicu. U jutro "Novog leta" gazda kuće bi velik obruč stare kante stavio nasred dvorišta te unutar obruča posuo pšenicu, ječam ili kukuruz. Nakon toga su puštene kokoši i pure koje su to išle zobati, a zobanje hrane unutar kruga trebalo ih je spriječiti da odlutaju izvan dvorišta i razilaze se.

Dan prije Tri Kralja u crkvu se išla blagosloviti voda. Borovi i jaslice nikad se nisu skidali prije 25. siječnja.

Prema kazivanju *Dragice Škrabe*
napisala *Klementina Škrabe*

kruha, vino i upaljene svijeće. Tek nakon toga palile bi se petrolejke i ostala rasvjeta. Na Badnjak navečer jeo se hladni "pažulj s lukom i štruklji iz domaće pšenične melje sa sirom i peršinom". Svatko je morao pojesti žličicu meda i malo češnjaka. Gazda kuće jednu je šniticu češnjaka cijele godine uvijek nosio sa sobom u novčaniku – Badnjak je bio dan kad bi vadio stari komadić češnjaka i u novčanik stavljao novi. Sijeno je ispod stolnjaka stajalo sve do Sveta Tri Kralja, 6. siječnja, što je prilično otežavalo jedenje juhe, na primjer.

Božićno drveće u svakoj kući

Borovi u to vrijeme nisu baš bili uobičajeni, a u kući se umjesto toga kitila borovica koja je rasla u okolnim šumama. Kićenje drvca puno je stariji običaj od postavljanja jaslica, a u to vrijeme jaslice ni nije imala svaka kuća. Božićno drveće umetalo se u drveni "penj" omotan papirom, a kitilo se crvenim jabukama, pozlaćenim orasima i pokojom kuglicom. Lanci su se radili od šarenog papira i postavljali posvuda po drvcu. Božićne pjesme u kući su se pjevale uz drveće i jaslice, a običaj je bio da se na Badnjak i Božić susjedi ne posjećuju – svaka obitelj slavila je sama. Prije odlaska na polnoćku obilazilo se blago u stajama te se životinjama davala dodatna porcija sijena kako bi i one znale da je Božić. Na polnoćku se išlo u župnu crkvu, a nakon povratka kuhale su se kobasice češnjovke.

Na Božić se išlo na misu ujutro, a za ručak se spravljala prava gozba. Na Štefanje, 26. prosinca, obično su se van izvodili konji i jahali.

BLAGOSLOV I BLAGOSLOVINE

U posljednjim brojevima našega župnog lista „Putnik“ obrađivana je tema o sakramentima. Od ovog broja bit će govora o sakramentalima ili blagoslovinama. Da bi govor o tim liturgijskim činima bio jasniji, u ovom broju bit će riječ o blagoslovu,

svakog bića. Živa bića su uvijek predmet blagoslova. Ta nakana izražena je od samog početka, u knjizi Postanka riječima: „I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite (Post. 1, 28). Iz blagoslova prvih

utemeljenja i poimanja blagoslova, i mi kršćani Boga uzimamo kao izvor i ishodište svakog blagoslova. U punini vremena Bog Otac, po svome utjelovljenom Sinu, ljude ponovno blagoslivlja svakim duhovnim blagoslovom. Isus Krist rado blagoslivlja sve ljude i pri tome uvijek svoju blagoslovnu molitvu upravlja Ocu (usp. mt. 9, 31; 14, 19; 26, 26; mk. 6, 41; 8, 7. 9; 14, 22 itd.). Nakon Kristove proslave i uzašašća, Bog izlijeva dar svoga Duha. Na taj način čovjek je i dalje sposoban hvaliti, veličati, klanjati i zahvaljivati Bogu za svaku milost i blagoslov. Svoje zajedništvo s Bogom crkva na vidljivi način ostvaruje u slavljenju sakramenata. Osim sakramenata, Crkva rado od najstarijih vremena podjeljuje sakramentale ili blagoslovine. To su ustvari različiti blagoslovi Crkve, liturgijski čini, ili „sveti znakovi“ nalik sakramentima, kojima se označuje i na molbu Crkve postižu učini, naročito duhovni. Njima se ljudi pripremaju primiti glavni učinak sakramenata i posvećuju se razne zgrade života (SC 60). Blagoslovi različitih vrsta izgovaraju se nad ljudima i nad onim što ljudi čine ili upotrebljavaju (npr. blagoslov djece, bolesnika, kuće, stana, hrane, stoke, auta itd.). Blagoslovi su molitve upravljene Bogu sa željom dobivanja blagostanja, očuvanja od zla te traženje Božje zaštite. Blagoslovi koji se daju u ime Crkve pridržani su službeniku crkve -svećeniku, đakonu, akoliti ili kad se radi o posvetama, biskupu. Posvetom se naziva blagoslov predmeta (crkve, oltara, kaleža) koji će izravno služiti za bogoslužje. U našem svakodnevnom govoru, možda bolje rećemo vjerničkom shvaćanju, postoje neka kriva shvaćanja blagoslova. Tako je sasvim krivo reći blagoslov kuće ili

njegovu podrijetlu i primjeni kroz različite načine.

Kada govorimo o blagoslovu i različitim vrstama i načinima blagoslova, moramo krenuti od njegova utemeljenja. Blagoslov nije izvorna tvorevina Kršćanske predaje. Prvi kršćani su raznolikost i bogatstvo oblika blagoslova baštinili od židovskog naroda. U svome izvornom smislu, tj. u religioznom hebrejskom rječniku, naziv „blagoslov“ (hebr. berakok) ima bogato i mnogostruko značenje. Izraz „berakok“ u sebi sadrži tri međusobno najuže povezana oblika. Ponajprije označuje blagoslov koji dolazi od Boga; zatim blagoslov kao predmet čovjekove želje i molitve; i na kraju blagoslov kao čovjekova hvala Bogu.

Svaki blagoslov proizlazi iz Boga tj. činjenice kako Bog blagoslivlja. Prvotno i u pravom smislu riječi blagoslov se odnosi na postojanje

ljudi jasno se iščitava Božja dobrotu prema čovjeku kojemu se daje od života do mogućnosti da stvara novi život. Božji blagoslov se ne zaustavlja samo na čovjeku. On se proteže na sve živo već prema tome koliko je sposobno da se tom blagoslovu otvori i primi ga. To je prvo značenje blagoslova. Drugo značenje „berakok“ govori nam kako čovjek zaziva i prenosi Božji blagoslov, kroz raznolike čine svoga religiozno-kulturnog bića. Židovi su smatrali kao i mi danas da čovjek može utjecati na blagoslov molitvom, željom i prošnjom. Ljudi kao stvorenja Božja imaju također i sami udjela na njegovoj moći blagoslivljanja a kao primjer tome mogu se uzeti blagoslovi što su ih očevi izgovarali nad svojim sinovima (usp. Izak i Jakov, Post. 27).

U trećem smislu riječi „berakok“ misli se i na čovjekov bogoštovni stav prema Bogu. Držeći se židovskog

posvećenje kuće. Svećenik ili bilo koji drugi službenik nikad ne blagoslivlja kuću tj. zidove, predmet i stvari nego osobe koje će se služiti tom kućom, predmetom ili stvarima. Svaka molitva koja se moli prigodom blagoslova nekog predmeta sadrži prošnju da taj predmet prenese blagoslov na onog koji se bude s njime služio ili da taj predmet postane mjesto susreta s Bogom. Problem kod blagoslovina javlja se i onda kad vjernik pridaje veću važnost raznim blagoslovinama nego sakramentima, što nekad može grančiti s praznovjermjem. Takvo razmišljanje i shvaćanje treba ispravljati. Blagoslovine ne daju trajne milosti kao što nam daju sakramenti. One nam mogu pomoći u rastu vjere i preobrazbi svijeta ako ih obavljamo i primamo u duhu vjere. Dobro je ne zaboraviti da djelotvornost blagoslova ovisi ne samo o vjeri Crkve i onoga koji ga dijeli, već i o otvorenosti prema Bogu i bližnjemu onoga koji ga prima ili koji se služi s blagoslovljenim predmetima. U kršćanskoj tradiciji, osobito u novije vrijeme postoji mnoštvo vrsta blagoslova. Nemoguće ih je sve nabrojati i svrstati u neki red. Možemo ih tek ugrubo razdijeliti u nekoliko vrsta. Tako možemo spomenuti: Blagoslov zgrada, radnih i stambenih prostora i raznih djelatnosti kršćana (b.

gradilišta i temeljnog kamena, nove kuće, škole, strojeva, njiva, polja i pašnjaka...); Blagoslov crkvenih predmeta za liturgijsku upotrebu ili za pučku pobožnost (b. krstionice,

zvona, orgulja, groblja i grobova...); Blagoslov stvari za pučku pobožnost (b. jela i pića, krunice, škapulara). Toj podjeli možemo dodati i mnoge druge blagoslove.

Na kraju promišljanja o blagoslovima i blagoslovinama dobro je izreći još nekoliko rečenica o blagoslovu osoba odnosno blagoslovu obitelji i članova obitelji. Kroz božićno vrijeme uobičajen je u našoj sredini godišnji blagoslov obitelji u njihovim domovima. Svaki svećenik prema obave-

zama svoje službe mora voditi brigu o posjećivanju kršćanskih obitelji. U posjećivanju i godišnjem blagoslovu obitelji, svećenik prvotno naviješta Kristov mir. To se oslanja na Isusovu preporuku koja kaže: „U koju god kuću uđete, najprije recite „Mir kući ovoj“ (Lk 10, 5). To je dragocjena prigoda za izvršavanje pastirske službe jer pruža mogućnost upoznavanja pojedine obitelji. Blagoslov obitelji ovisi s jedne strane o svećeniku a s druge strane o prisutstvu i raspoloženju obitelji. Pravi blagoslov događa se onda kada je obitelj zajedno na okupu (ili barem dio obitelji), pripremljena na blagoslov i zajedničku molitvu. Pripremljenost se vidi i u nekim izvanjskim znakovima kao što su svijeća, blagoslovljena voda i križ. „Izvanjska spremnost“ kroz te znakove

a nadasve spremnost u srcu rezultiraju zajedništvom i blagoslovom Božjim.

Poštovani čitatelju, neka posljednji reci ovog razmišljanja o blagoslovu, tebi i tvojoj obitelji budu upravo riječi blagoslova:

„Neka vas Bog ispuni svakom radošću i nadom u vjeri.

Neka se Kristov mir nastani u vašim srcima.

Neka Duh Sveti u vas izlije svoje darove. AMEN.“

Željko Horvat, župni vikar

Ovako je izgledalo 1988.

Ponovna obnova i nadogradnja 2005. godine

Uređivanje...

Završetak obnove '90-ih

Završetak unutarnjeg uređenja '90-ih

BLAGOSLOV I OTVORENJE PASTORALNOG CENTRA

7. listopada 2007.

Nadogradnja potkrovlja za veliku dvoranu

Kompletno unutarnje uređenje

Velika dvorana u potkrovlju

Uredeno stepenište za veliku dvoranu

*Blagoslov
Pastoralnog centra*

Blagoslov velike dvorane

Prostor za druženje i kavicu

... i na kraju druženje

JEDINI PUT

Evo
idem pred tobom,
dijete moje,
svakom stopom tvojega puta
pomna srca prolazim
po raskrižjima ti ostavljam svjetiljke
da ti kažu kamo ti valja poći
o, da ih prolaznici i vjetrovi ne pogase

idem pred tobom,
dijete moje,
svaku bol i svaku radost
što na tebe čeka
svom dušom proničem
i svaki osmijeh, svaki muk, suzu, pjesmu
svako odmorište i čežnju cjelivam,
kako bi s tobom bili mudri, kako bi ti bili krilati

kad bih te i samo stope tvojega puta poštedio
kad bih te i samo jedne rane oslobodio,
dijete moje
to ne bi bila ljubav
ta time bih te onemogućio
da dorasteš sebe
da ispuniš svoj život
i uđeš u svjetlo
nije malo to što se od tebe traži,
dijete moje,
a ja ti nemam što dati do svoje ljubavi
i ne umijem ti reći
koliko će te ona grijati
u odveć studenim noćima
koliko jačati među odveć tvrdim rukama
koliko krijepiti posred beščutna vremena

ali ma kamo išao
i ma što se zbilo,
dijete moje,
htio bih da znaš
da ja idem pred tobom
i da je sve kroza što prolaziš
povijest i mojega života
i da je ljubav,
premda je katkad bolna,
JEDINI PUT.

Iskustvo vjere

Čitam ove stihove meni dragog Stjepana Lice i razmišljam kako mi Gospodin preko nekih meni dragih ljudi često govori. Znam Božić je blizu..., jedan dio mene se silno veseli onom malom djetetu na slamici koje se svakodnevno rađa i zbog mene, koje je uz mene kao sjena i uvijek sam svjesna njegove ljubavi i blizine. Postoji i onaj drugi dio mene koji je potisnut što je dalje moguće, da bih se sačuvala od još veće boli, da bih sačuvala i one oko mene. No, baš ovaj drugi dio me u posljednje vrijeme tjera da ga podijelim s nekim. I tako sam odlučila da ću ovu ljubav iako je bolna podijeliti s vama.

Bilo je to jednog sasvim običnog četvrtka popodne. Ulazimo u ordinaciju mog već provjerenog doktora da bismo vidjeli kako naša beba napreduje i da bih pokazala doktoru svoje blistave nalaze i potvrdila si još jednom da je sve u redu. Svi se radujemo novom životu kojeg s nestrpljenjem očekujemo jer više nećemo imati tri već četiri mušketira. Nakon pregleda kaže liječnik da bi bilo dobro napraviti ultrazvuk, a kad on to kaže znam da nije bez razloga. Poveselih se jer beba ima dva mjeseca i želim čuti onaj mali tik-tak koji me uvijek ponovno raznježi. Pregled je započeo, no u sobi se jedino čuje grobna tišina. Srce mi se zaledilo, duša mi se stisla, svi šutimo

i čekamo kad će onaj mali tik-tak. No, on se nije pojavio. Tada sam shvatila da je jedan dragi dio nas otišao i prije nego smo se sreli, zagrlili, otpjevušili neku nama dragu uspavanku ili se samo onako podružili u rano jutro kako to inače radimo. Tako je započela moja i naša prva studena noć iako je bio lipanj. U glavi tisuću pitanja... Jedan od najtežih odgovora je kako to reći već postojećim mušketirima jer zbog posla kojim se bavim i rizicima koji mi prijete morala sam na čuvanje trudnoće, a ovakvu radost bih mogla sačuvati tri sekunde s obzirom da smo to svi silno željeli. Ulazimo u kuću, mama pita "I?", ništa nisam rekla samo sam je pogledala, no mom malom ženskom "radaru za osjećaje" je odmah bilo jasno, ustala je, zagrlila me i zaplakala. "Mama kaj naša bebica nije dobro?" I tako smo nas dvije stajale i plakale. Dječaci su sve to prošli na svoj tihi način. Kad su svi otišli spavati, otišla sam u naš kutak za molitvu gdje rješavam sve moje dileme, radosti, napretke i naravno moje i naše tuge. Sjela sam, uzela krunicu u ruke i započela moliti radosno otajstvo. Molila sam Onu koja je i sama pretrpjela još veću bol da se pobrine za ovaj mali život koji ja nisam mogla držati u svojim rukama, da ga zagrlji i kaže mu da ovdje ima šestero

Moj susret s Isusom Kristom

toplih bića kojima jako fali i koji ga vole. Zahvaljivala sam Isusu što je taj mali život stavio u naše krilo i dao nam barem dva mjeseca da mu se bezgranično radujemo, pazimo ga i nadasve volimo, što znam da je opet uz mene sasvim blizu i grije me svojom nesebičnom i toplom ljubavlju. Negdje oko ponoći čujem Ivanu kako tiho plače u svojoj sobi, pozovem je, ona dođe k meni i pita: "Mama moliš se za nešu bebicu?" A ja kažem: "Molim i za nju i za nas." Zamolila me da i ona zajedno sa mnom moli. I tako smo nas dvije podijelile našu studenu noć, ja sam držala krunicu, a ona je ležala pored mene i jednom rukom dragala našu bebu (jer sam tek sutradan naručena u bolnicu), kako je to i inače radila. Zahvaljivala sam i dragom Bogu što nam je dao ovu noć da se još malo podružimo i oprostimo. Nakon molitve seka je bebici kao i obično poželjela laku noć poljupcem u trbuh i otišla spavati. Luka i ja smo sve osjećaje izmijenili u dugim toplim zagrljajima bez riječi, onako kako samo mi to znamo. Damjan je rekao kako je bebica otišla na nebo kod dede Ivica i bake Katice pa se sada svi lijepo igraju. Damir i ja znamo da je djetešce od Boga i tamo se vratilo i tako imamo naša tri anđela kod nas na zemlji i jednog anđela zagovornika na nebesima. Osim toga znam da "gore" ima dobru ekipu jednako velikih beba nama dragih prijatelja i da im sigurno nije dosadno. A mi? Mi ćemo ići dalje jedinim putem za kojeg smo se davno opredijelili, putem ljubavi premda je katkad i bolan. Hvala vam što ste ovaj dio puta podijelili sa mnom!

BILO VAM
BLAGOSLOVLJENO
ISUSOVO POROĐENJE!

Smiljana Popović

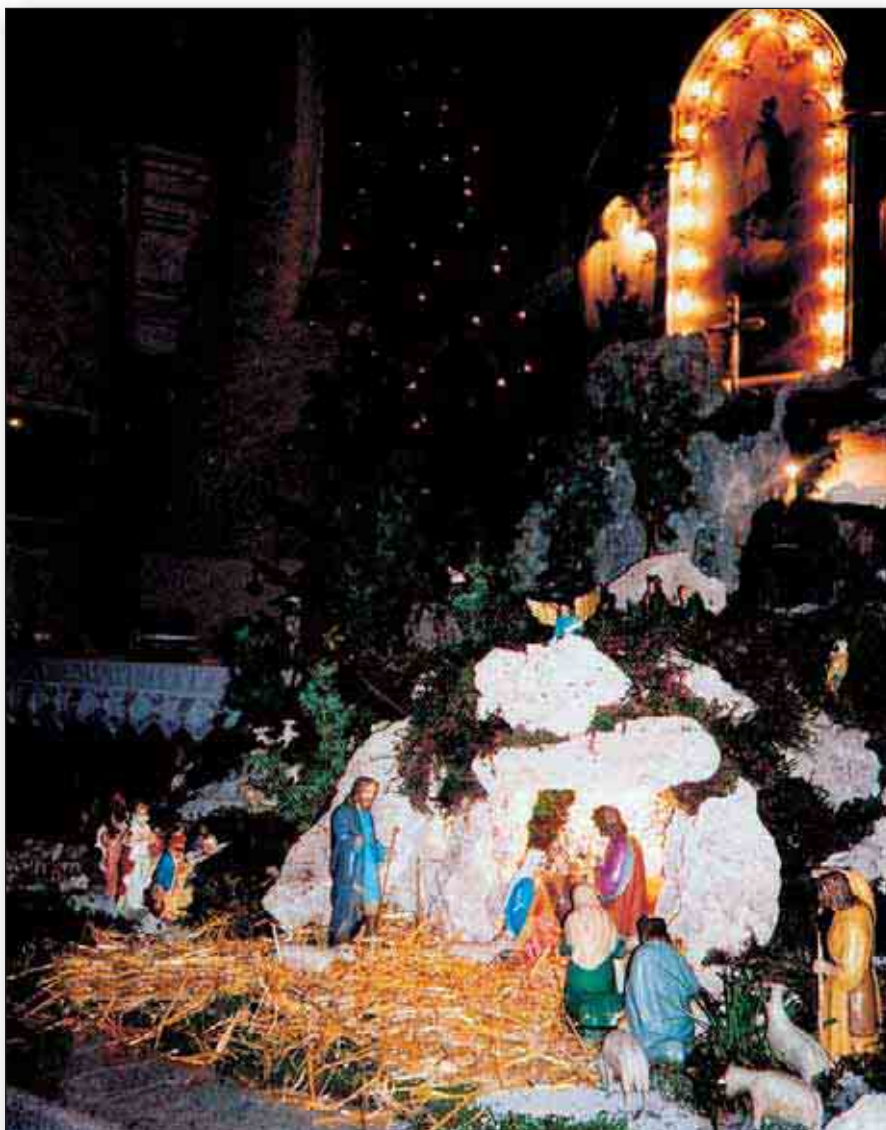
Mnogi ne vjeruju u Boga ili Isusa, ili su odustali od vjere jer su krenuli na krivi put. Čvrsto vjerujem da On postoji, štoviše On se dogodio. Crkva, Biblija, mnogo toga govori o njemu, tako sam i ja povjerovala. Snaga vjere me ispunila vjerovanjem. On je uz mene, čuva me, sasluša kao prijatelj i pomaže.

On je središte moga života. Najveća točka koje me ohrabruje. On mi pomaže što više može, a ja mu zahvaljujem dolaskom u crkvu, molitvom i dobrotom koju

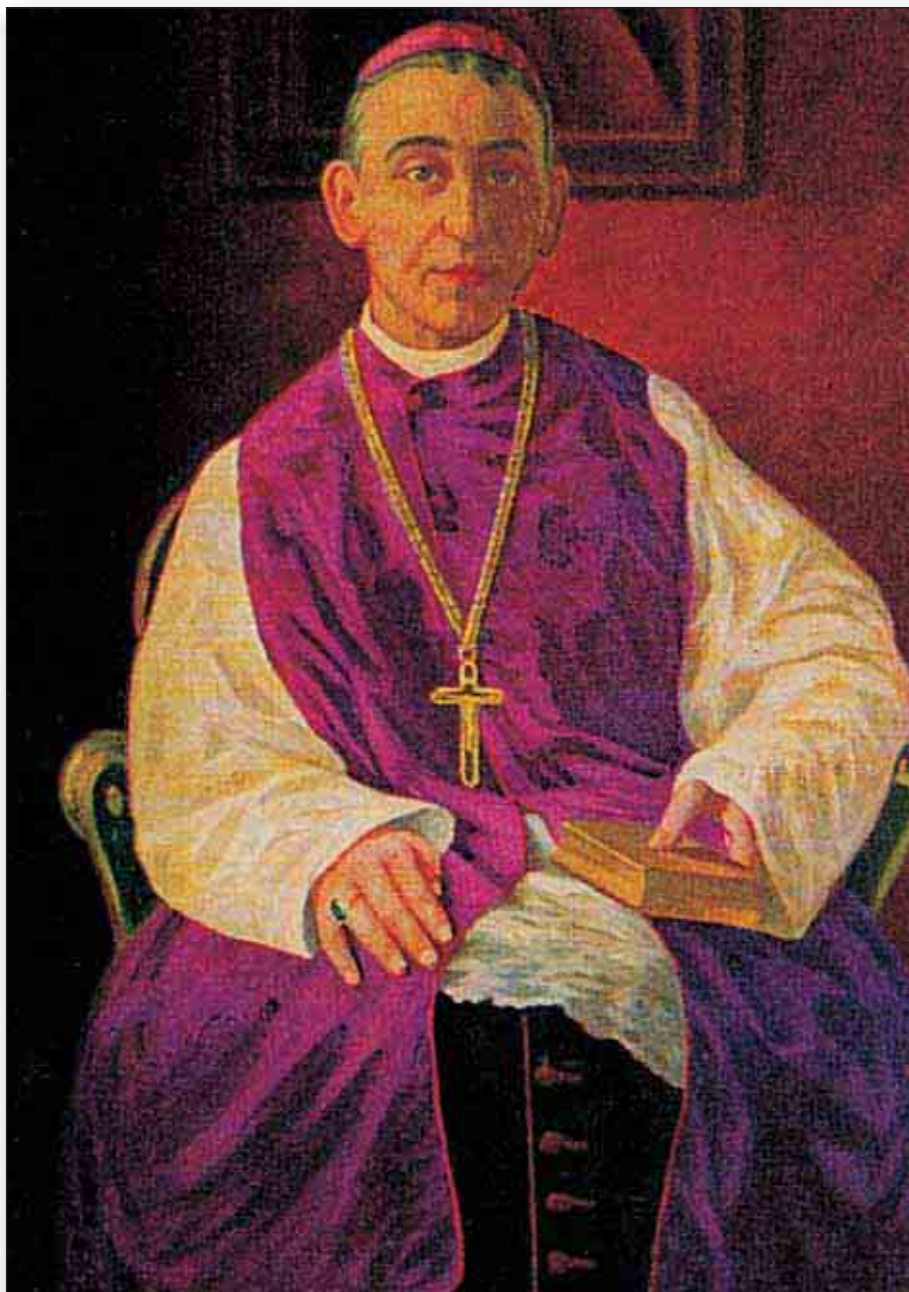
pružam roditeljima i prijateljima. Isusa može naći svatko i svugdje, a najviše u duši. Tamo gdje je mirno i čisto. Tako gdje je višak ljubavi, pomirenja, dobrote i pravednosti.

To je moj susret s Isusom Kristom, svatko ima svoj susret pa i ja. Mislim da je On dao život koji svatko živi. Isus Krist živi vječno. I On je uvijek s nama, u dobru i zlu. Zapravo cijeli život je susret s Njim. Od rođenja do smrti On je tu. On je snaga koja je u nama. Njemu se svi nadamo pa i ja.

Josipa Lovasić, 4. b

JOŠ JEDAN SLUGA BOŽJI IZ JASKANSKOG KRAJA

Medveščaku, Langovi dolaze u Novake Petrovinske gdje Josip provodi svoje djetinjstvo i to u sjeni svetišta Majke Božje Volavske. Osim Majke Božje Volavske, biskup Lang je u djetinjstvu često dolazio u jaskanski samostan, Gospi Škapularskoj i tamo bi često navraćao na molitvu poslije nastave u školi. Ta pobožnost pratila ga je i kao biskupa. Kad bi god došao u Jasku, biskup Lang posjetio bi samostan i drago Gospino svetište.

Otac mu se razbolio od upale pluća i umro 1864, u dobi od 37 godina i tako su ga prvog pokopali na tek otvorenom novom groblju u Jastrebarskom. I danas se nad njegovim grobom diže spomenik koji su mu postavili žena i djeca. Langovima tada počinju teški dani. Nakon što je provela još tri godine u Novakima i nešto malo u Jaski, obitelj Lang seli u Zagreb. Josip je završio sjemenište u Zagrebu, a na daljnje školovanje odlazi u Rim, u Germanicum. Doktorat iz filozofije postiže nakon treće godine studija u 24. godini. Zbog bolesti Josip Lang u šestoj godini studija mora napustiti Rim što mu donosi mnoge žalosti i poteškoće. No, u rujnu se sve okreće... Dana 2. rujna 1883. Josip Lang prima subđakonat. Mladu misu odslužio je 24. rujna 1883.

Prva svećenička služba bila mu je u Zlataru gdje je bio kapelan devet mjeseci – do listopada 1884. Nakon toga imenovan je duhovnikom u samostanu časnih sestara milosrdnica u Frankopanskoj ulici u Zagrebu, a nešto kasnije postat

Sluga Božji biskup Josip Lang... Možda ste mnogi čuli za njega, no većini taj je veliki čovjek nepoznat i, nažalost, prepušten zaboravu... Nadam se da ćete kroz ovaj članak bar malo upoznati veličinu maloga biskupa te da ćete mu se uteći u zagovor...

Biskup Josip Lang rođen je u Lepšiću pokraj Ivanić Grada 29. siječnja 1857, a isti dan je i kršten. Otac, Karlo Lang, rodio se u Mađarskoj. Dolazi u Lepšić, gdje upoznaje Josipovu majku Mariju r. Cof. Nakon što je cijela obitelj godinu dana bila u Zagrebu na

će i duhovnik u njihovoj bolnici. Godine 1898. u samostan stiže dekret: Veleučeni g. dr. Josip Lang... U znak otčinskog moga priznanja za vaše izvrstno službovanje u školah milosrdnih sestara kao što i za uzorno svećeničko vladanje Vaše, imenujem Vas začastnim prisjednikom nadbiskupskog duhovnog stola zagreb. nadbiskupije s pravom nositi pojas ljubičaste boje. Samostanski svećenici i časne sestre čitale su opet i opet taj spis potpisan od Jurja Posilovića, zagrebačkog nadbiskupa. Od 1900. do 1908. bio je duhovnik u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu i bogoslovi ga primaju kao anđela s neba kako svjedoči svećenik Dobrenić. Vlč. Milan Razum dok je bio bogoslov ovako o njemu svjedoči: Kad sam ga gledao kod propovijedi, sv. Mise, sv. Pričesti, bio sam potaknut na pobožnost. Kasnije u životu, kad god bih se njega sjetio, dušu bi mi obuzeo osjećaj poštovanja prema njemu. Već pomisao na biskupa Langa odvratila bi me od grijeha. Biskup Lang za mene je bio sv. Alojzije, da, anđeo u ljudskom liku. Nakon duhovničke službe, 1908. preuzima službu rektora Bogoslovije gdje ostaje sve do 1912. kada postaje kanonik. Kao kanoniku dodijeljena mu je kurija broj 10 koja je bila stara i trošna i zbog toga bio je vrlo sretan jer je bio u blizini euharistijskog Isusa (franjevačka crkva) te je htio da sa svojim siromasima bude siromašan. U više navrata bile su mu nuđene i ljepše kurije što je on odbijao.

Nadbiskup Antun Bauer napisao je 19. srpnja 1914. vlastoručno prijedlog na cara Franju Josipa u kojem moli privolu da bi Svetoj Stolici smio predložiti za pomoćne biskupe dr. Dominika Premuša i dr. Josipa Langa za kojega piše da je muž kojega svatko voli i svatko hvali zbog svetosti života i zbog

neograničene ljubavi prema siromasima...

Papa Benedikt XV. Izdao je 26. veljače 1915. bulu kojom dr. Josipa Langa imenuje naslovnim biskupom od Alabande. Ni kao biskup nije zaboravio na siromašne... Evo jedne zgrade po kojoj je biskup Lang bio osobito zapamćen. Bila su dva sata popodne. Ožujak je, snijeg se topio. Biskup Lang došao je iz Jurišićeve na Trg bana Josipa Jelačića. Tu se susreo s jednim čovjekom od tridesetak godina. Nije imao cipela i noge su mu bile umotane u krpe. Ovaj počne biskupa grditi i psovati. – Idi, sinko, u miru! – rekao mu je biskup i dao novaca. Čovjek uzme novac, ali je nastavio sa pogrđama. Konačno rekne: - Lako je tebi! Ti si obuven, a ja se smrzavam. – Ako je tako, sinko, evo ti moje cipele! – odgovori biskup, izuje cipele i dade ih čovjeku. Poslije tog čina kao da se ništa nije dogodilo. Biskup se ponizno i mirno uputio prema Bakačevoj ulici, prema Kaptolu i otišao svojoj kući – u čarapama. Po snijegu koji se topio...

Ovo je samo jedna od mnogobrojnih zгода sa siromasima koje su se zbile u biskupovom životu. Uvijek je i svagda svjedočio ljubav prema bratu čovjeku, a kao takav i nama danas može biti pravi uzor.

Biskup Josip Lang preselio se u Domovinu na nebesima 1. studenog 1924. na svetkovinu Svih Svetih. Kako svjedoči pokojni biskup Dragutin Nežić tih dana mogli su se čuti usklici poput: Umro je svetac! Lang je svetac! Ako on nije svetac, na zemlji nema svetaca! Te izjave su samo dokaz kako je u hrvatskom narodu postojao snažan glas o svetosti života biskupa Langa. Biskup Nežić isto tako svjedoči: Tek što je uređeno mrtvo tijelo sluge Božjega već su počeli dolaziti ljudi koji su saznali za njegovu smrt, da ga vide i da se s njim oprostite. Odličnici,

svećenici i svjetovnjaci, siromasi i prosjaci, dolazili su bilo pojedince, bilo u skupinama, cio dan... Svaki s nečim u srcu što ga je napose vezalo sa slugom Božjim. (...) Siromasi su plakali za svojim dobrotvorom, žalosni su tužno jecali za svojim tješiteljem, penitenti su plakali za svojim duhovnim vođom, drugi su pak glasno pripovijedali pokojnikove vrline.

Dragi prijatelji Jaskanci!

Ovakvim velikim čovjekom ne može se podičiti svaki kraj, zato Vas potičemo da se molite ovom sluzi Božjem koji je kročio jaskanskim ulicama i polazio jaskansku školu, kako bi bio jednoga dana postao blaženik, a onda i svetac. Ukoliko dobijete uslišanje ili ako imate kakvo svjedočanstvo koje se dogodilo na njegov zagovor, možete ga poslati na adresu: Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište Kaptol 29, Zagreb
- za Vjesnik biskupa Langa
ili na e-mail:
biskuplang@gmail.com

Molitva

Ti si dao, Gospodine, milost svome sluzi Josipu Langu, da se odlikuje ljubavlju prema Presvetoj Euharistiji i pobožnosti prema Tvojim prečistoj Majci. On je želio proslaviti Tebe i pomažući siromasima svjedočiti Tvoju ljubav. Daj, Gospodine, da nam njegov život bude uzor i svjetlo, da ga nasljedujemo, a njega uzdigni na čast oltara, da nam bude zagovornik na putu prema Tebi. Amen.

Molitva za bolesne:

Neka bolesnik načini znak križa na bolesnom mjestu i pritom moli ovako: Po znaku svetog Križa i po zagovoru biskupa Langa oslobodi me, Gospodine Bože, ove bolesti. Neka to ozdravljenje bude tebi na slavu, a meni na spasenje.

DUHOVNI LJUDI NAŠEGA KRAJA

Uvod

Za ovaj broj Putnika odlučila sam malo istraživati o duhovnim ljudima ovoga kraja. Vjerujem da svi znate koliko je duhovnika našoj domovini upravo podario ovaj dio Hrvatske, tj. jaskanski i krašički kraj. Duhovnika je puno, taman toliko da bismo cijeli ovaj broj našeg lista posvetili upravo njima, ali ja sam ovaj put odlučila pisati samo o biskupima. Ostale duhovne ljude upoznat ćemo u nekom od idućih brojeva našega Putnika. U nadi da će neki naši mladi možda biti motivirani njihovim načinom života i djelovanja, ukratko ću predstaviti njihov život i način djelovanja.

MARTIN BORKOVIĆ

Nadbiskup Martin Borković je rođen u Domagoviću kraj Jastrebarskog 1597, a umro je u Zagrebu 31. listopada 1687.

Školovao se u Zagrebu, a u Lepoglavi je stupio u pavlinski red.

Studirao je filozofiju i metafiziku u Olomoucu. Kao đakon boravio je u Njemačko-mađarskom zavodu u Rimu, gdje je studirao teologiju. U Hrvatsku se vratio kao zaređeni svećenik. Bio je propovjednik u lepglavskom samostanu, pa u tri maha vikar i general pavlinskog reda. Kao poglavar obišao je poljske pavlinske samostane.

Godine 1667. postao je zagrebački biskup. Pokušao je spasiti Petra Zrinskog i Krstu Frankopana prije njihova smaknuća, ali je prevaren od strane cara Leopolda. Smatra se da je njegova zasluga što je Hrvatskoj spasio ustavnost i što se Hrvatska nije izjednačila s običnim nasljednim zemljama kuća Habsburga nakon sloma urote. Kad je hrvatski ban Petar Zrinski smijenjen, Borković je 1670. zajedno s Nikolom Erdödiem postao hrvatskim banom.

Martin Borković je 1671. za učilište u Lepoglavi i Zagrebu isposlovao pravo podjeljivanja akademskih stupnjeva.

Bio je dobar pastir svoje biskupije. U dvadeset godina biskupovanja sazvao je četiri sinode. Osim što je bio jedan od najistaknutijih zagrebač-

kih biskupa, bio je oronuli starac kad ga je car Leopold I. godinu dana prije smrti, 16. prosinca 1686. imenovao kaločko-bačkim nadbiskupom. U to vrijeme je Bačka bila još pod turskim ropstvom, sve do 1689.

U to vrijeme, to imenovanje je bilo više odlikovanje nego stvarna služba. O malobrojnim bačkim katolicima, u to su se vrijeme brinuli bosanski i mađarski franjevci, a biskupsku vlast obavljao je beogradski biskup. Tako je beogradski biskup Matija Bernjaković u Samoboru 12. siječnja 1680. fra Tomu Vojnića imenovao ludoškim župnikom. Borković je dobio dopuštenje da uz imenovanje kaločko-bačkim nadbiskupom i dalje vodi svoju Zagrebačku biskupiju.

Borkovićev je prijedlog bio da Hrvatski sabor 1687. proglasi svetog Josipa zaštitnikom Hrvatske. Starao se za školovanje siromašnih đaka, počeo je graditi ubožnicu u Zagrebu.

Primivši biskupsku čast nije ništa promijenio u načinu svoga življenja: u jelu i odijevanju bio je jednako umjeren, postio, mrtvio svoje tijelo, bdio, molio i u određene dane sudržavao se od stanovitih jela. Nosio je grubo donje odijelo, a platneni je redovnički pojas zamijenio svilenim, tek nakon što su ga kanonici dugo na to silili.

Umro je na glasu svetosti.

Zabilježeno je da su na njegovom ukopu u zagrebačkoj katedrali isplakane kiše suza. Za svetim pastirom žalila je cijela Hrvatska. Zaslužio je naslov otac domovine. Kao biskup djelovao je u vrijeme velikih zbivanja za hrvatski narod.

Njegovo se ime vezuje uz pronalazak Marijinog kipa u Mariji Bistrici.

Volio je svoj zavičaj, o čemu svjedoči i činjenica da je u rodnom Domagoviću godinu dana prije smrti, 1686, dao pozlatiti oltar svete Katarine.

Ove godine slavimo 410. obljetnicu rođenja biskupa Martina Borkovića.

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC

Alojzije Viktor Stepinac rođen je u Brezariću u župi Krašić 8. svibnja 1898. godine.

Njegovi roditelji bili su Josip i Barbara rođ. Penić. Otac

mu se dva puta ženio. S prvom ženom imao je četvero djece, a sa Barbarom još osmero. Josip je bio napredan poljoprivrednik koji je svu zaradu ulagao u obrađivanje zemlje. Njegova obitelj je živjela kao zadruga u Brezariću.

Alojzije je završio četiri razreda u mjesnoj osnovnoj školi, pa je 1909. poslan u Zagreb u klasičnu gimnaziju, kao učenik koji plaća školovanje. Maturirao je 1916. god. Bio je pozvan u austrougarsku vojsku, te je poslan na šestomjesečnu obuku u Rijeku. Često se penjao trsatskim stubama kako bi prisustvovao sv. misi.

U prvom svjetskom ratu borio se na talijanskom bojištu. Godine 1918. bio je ranjen u nogu, te je zarobljen i idućih pet mjeseci provodi kao zaro-

bljenik u nekoliko talijanskih logora, gdje se prihvatio učenja talijanskog jezika.

Po povratku kući otac ga je nago- varao da ode na sveučilište. Ujesen 1919. odlazi u Zagreb i obilazi razne fakultete, ali se odlučio za agronomiju kako bi mogao kasnije pomagati ocu na imanju. Pisao je Mariji Horvat, kćerki svoga učitelja iz osnovne škole. Čak joj je darovao i prsten, međutim pisati joj je počeo sve rjeđe i na kraju se ta veza prekinula. Stepinac je i dalje u svome životu bio bez određenih nakana. Njegov razrednik iz srednje škole Josip Lončarić mu je natuknuo da njegova sreća leži u svećeničkom pozivu. Alojzije je neko vrijeme razmišljao i odlučio je stupiti u sjemenište. Lončarić ga upućuje da pođe u Rim na Gregorijansko sveučilište kod isusovaca. U Rimu je sedam godina studirao teologiju. Zaređen je ujesen 1930..

Godine 1932. na svoje iznenađenje imenovan je nadbiskupom –koadjutorom. Imenovao ga je nadbiskup Bauer. Alojzije je tada uzeo geslo IN TE, DOMINE, SPERAVI (U TEBE SE, GOSPODINE, UZDAM)!

O djelovanju nadbiskupa Alojzija Stepinca u doba Nezavisne Države Hrvatske vodile su se ogorčene polemike sa oprečnim stavovima i mišljenjima. Nakon rata, od komunističkih je vlasti osuđen na zatvorsku kaznu zbog svojeg djelovanja u vrijeme Drugog svjetskog rata. Optužen je za suranju sa ustaškim vlastima u vrijeme NDH. Stepinac je u nekoliko propovijedi koje su imale značajan javni odjek osudio rasističku ideologiju i politiku. U tim propovijedima jasno osuđuje progone ne samo na rasnoj nego i na nacionalnoj osnovi.

Dana 18. rujna 1946. policajci su ušli u zgradu biskupije i priveli Stepinca jer je protiv njega podignuta optužnica.

Dana 19. listopada 1946. prebačen je u Lepoglavu, nekadašnji samostan koji je pretvoren u zatvor. Tu je proveo pet godina. Smješten je u posebno krilo za naročite zatvorenike koji su bili potpuno odijeljeni

od ostalih. Susjedna ćelija pretvorena je u kapelicu gdje je svaki dan služio misu.

Iz zatvora je pušten 5. prosinca 1951. i prebačen u Krašić gdje se nastanio kod župnika Vranekovića..

Godine 1953. dr. Ludwig Heilmeyer dijagnosticirao mu je policitemiju, bolest krvi koja nastaje zbog stvaranja prevelikog broja crvenih krvnih zrnaca.

Bolest se nije mogla obuzdati, kardinal Stepinac preminuo je 10. veljače 1960. Papa Ivan Pavao II proglasio ga je blaženim 3. listopada 1998. na Mariji Bistrici.

Ovaj mjesec pišemo o našem lijepom jaskanskom kraju. Potaknuta brojnim radovima svoji učenika i ja sam krenula u istraživanje. Iako nisam kći ovoga kraja, ipak sam se usudila malo istraživati duhovnu stranu jaskanskih ljudi. Upoznala sam neke već preminule i neke živuće biskupe. Osim biskupa ovaj kraj je darovao jeko puno svećenika i časnih sestara. Po biografijama i fotografijama biskupa vidimo koliko su povezani sa Svetom Stolicom. To je znak koliko su doprinos u Crkvi imali i još uvijek imaju upravo biskupi iz jaskanskog kraja.

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ

Rođen je kao najmlađe, trinasto dijete u siromašnoj ratarskoj obitelji u prigorskom selu Pribiću 15. travnja 1919..

Zaređen je za svećenika 15. srpnja 1945..

Pri njegovu je zaređenju u zagrebačkoj katedrali nadbiskup Alojzije Stepinac mladim svećenicima izrekao poznatu rečenicu:

Šaljem vas u krvavu kupelj!

Službovao je nakratko kao kapelnik u župi Radoboj, te kao upravitelj župa u Rakovom Potoku i Svetom Martinu pod Okićem.

Pokušani su atentati na njega u Rakovom Potoku 1947. i Jakovlju 1948. ali je preživio.

Tadašnji zagrebački nadbiskup Franjo Šeper u jesen 1957. postavio ga je za župnika u Samoboru.

Dana 3. svibnja 1964. posvećen je za biskupa u zagrebačkoj katedrali, te je određen za pomoćnog biskupa nadbiskupu dr. Franji Šeperu.

Kad je Šeper imenovan za perfekta Svete kongregacije za nauk vjere, u kolovozu 1969. je imenovan apostolskim administratorom Zagrebačke nadbiskupije, 16. lipnja 1970. zagrebačkim nadbiskupom, a u rujnu iste godine predsjednikom Biskupske konferencije Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Papa Ivan Pavao II proglasio ga je kardinalom 1983..

U mirovinu je otišao 1997. a naslijedio ga je kardinal Josip Bozanić.

Bio je počasni akademik Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti.

Umro je 11. ožujka 2002.

Veliki je doprinos imao za našu domovinu.

JOSIP MRZLJAK

Rodio se u Vukovaru 19. siječnja 1944. od oca Vladimira i majke Barice rođene Šimecki.

Roditelji su mu rodnom iz Krašića gdje su prije i živjeli. Otac je

dobio namještenje kao državni službenik i preselili su se u Vukovar, tako da je biskup tamo i rođen.

Nešto više od godinu dana kasnije, u svibnju 1945. otac mu je nestao, nakon toga se majka s Josipom vraća u Krašić.

Josip u Krašiću završava osnovnu školu, a 1959. odlazi u Nadbiskupsko dječjačko sjemenište u Zagrebu, na kojemu 1963. i maturira. Studij teologije završava na Katoličkom bogo-

slovnom fakultetu u Zagrebu. 16. studenoga 1969. nadbiskup Franjo Kuharić zaređio ga je za svećenika.

Neposredno nakon svećeničkog ređenja Josip Mrzljak je pastoralno djelovao u više župa, a potom je bio kapelan u župi sv. Nikole u Koprivnici. U Ozlju je proveo osam godina kao župnik, a nekoliko je godina iz Ozlja upravljao i župom Vrhovac.

Od 1980. bio je 18 godina župnik u Sesevskom Kraljevcu.

Godine 1998. zagrebački nadbiskup Josip Bozanić imenovao ga je biskupskim vikarom za svećenike i ravnateljem pastoralnih ureda Nadbiskupskog duhovnog stola. Ubrzo je postao i kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog. 6. veljače 1999. zaređen je za biskupa, te primio službu pomoćnog biskupa zagrebačkog.

Kao pomoćni biskup zagrebački obnašao je razne funkcije na razini Hrvatske biskupske konferencije. Tako je bio predsjednik vijeća HBK za kler, predsjednik Hrvatskog Caritasa te član biskupske komisije za odnose s državom. 20. ožujka 2007. objavljeno je u Vatikanu da ga je papa Benedikt XVI. imenovao varaždinskim biskupom, a ustoličenje je obavljeno 31. ožujka u varaždinskoj katedrali. Biskup je na ovom mjestu zamijenio preminulog biskupa Marka Culeja.

DRAGUTIN NEŽIĆ (*Donja Reka, 28. 1. 1908. - Pula, 30. 1. 1995.*)

O biskupu Nežiću koji je sin ovoga kraja imamo jako malo podataka. U župnoj spomenici piše ovako:

23. srpnja 1950. u Pazinu, u Istri posvećen je za

biskupa naš župljanin preuzvišeni gosp. Dr. Dragutin Nežić.

Našoj župi iz koje je poteklo više svećenika, nego iz ikoje župe u Nadbiskupiji, služi ovaj događaj na veliku radost i čast. Slijedeće nedjelje, 30. srpnja, čestitalo se u crkvi cijeloj župi. Napose obitelji Nežić, a za novoposve-

ćenog biskupa prikazala se Sveta Misa, da poživi Gospodin Bog našeg župljanina – novog biskupa, te uzmogne mnogo učiniti na slavu i čast Njegovu i svete Crkve, a na dobro i spas sebi povjerenih svećenika i vjernika.

Biskup Nežić vodio je Porečku i Pulsku biskupiju u teškom vremenu nakon drugog svjetskog rata (1947. – 1984.), kada je trebalo izdržati i opstati u ovom području.

Pastoralni rad je bio otežan što zbog nedostatka klera, a još više zbog političkih prilika koje su tada vladale i Istri.

Kao što je Pavao hrabrio učenika Timoteja, da izdrži u teškoćama jer je Isus Krist naša nada, i to Uskrsli, pobjednik svega zla, tako je biskup Nežić u ono vrijeme hrabrio svećenike, redovnike, redovnice, vjernike, a napose sjemeništare i bogoslove.

Autor je vrijedne knjižice "Povijest župa i crkvi jastrebarskoga dekanata" (1939).

JURAJ JEZERINAC

Sin Mije i Barice r. Bradica.

Rođen 23. travnja 1939. u Jezerinama – župa Gornje Prekrižje.

Svećeničko ređenje: 26. lipnja 1966. u Zagrebačkoj katedrali.

Biskupsko posvećenje: 8. lipnja 1991. Zagreb – katedrala. Imenovan pomoćnim biskupom zagrebačkim.

Proglašen Vojnim ordinarijem u Republici Hrvatskoj 25. travnja 1997.

Službu Vojnog ordinarija preuzeo 18. kolovoza 1997.

Službe u biskupskoj konferenciji Hrvatske: Predsjednik odbora za pastoral osoba lišenih slobode, Član Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za Hrvatski Caritas.

Priredila vjeroučiteljica:

Kristijana Banić

HVALA svima koji su nesebično Istraživali zajedno samnom!

I n a k r a j u . . .

Oni koji su svoj život posvetili Bogu i narodu, najbolji su primjer koji trebamo slijediti.

Nadam se da su prethodne stranice ipak malo potaknule, svakoga tko ih je čitao, na razmišljanje.

Osobito bih voljela da naši mladi pronađu uzore u ovim ljudima i odluče slijediti njihov primjer.

Svjesni smo da je upravo duhovni poziv pun odricanja i žrtve, ali bismo trebali biti svjesni i toga da su upravo ovi ljudi svojim životom i radom učinili puno, ne samo za ovaj kraj, već i za čitavu našu domovinu i ovdje i u svijetu.

Od sveg srca im HVALA!

Bog

Milosrdan i milostiv Gospodin Bog je naš. Od zla te sakrio i krivnje te odriješio. Obasjao te svojom ljubavlju i dao ti mir.

Na tebi je red da odlučiš o tom da l' izabrat ćeš njega ili zla druga!

On te stvorio i obitelj ti da', da s njima podijeliš dobra sva.

Nije te na zemlju sla' da loše činiš bližnjima, već da dijeliš ljubav svu i sreću najveću!

To je naš Bog, ljubav i slog, cijelog svijeta mir i vjetra vir.

Josipa Lovasić

Život

Život nam je potreban. On je moja sreća, radost, kada živim mogu biti s obitelji, mogu biti s prijateljima.

Hvala ti, Bože, što me čuvaš, hvala ti što si mi dao život. Hvala što mi daješ školu, dom, prijatelje i obitelj. Život je dar od Boga, i zato ga volim svim srcem svojim.

Bože, hvala ti na Životu!

Marija Bobinski, 4. b

Dragi prijatelji, Putnici!

U travnju ove 2007. godine navršilo se deset godina Vojnog ordinarijata ili biskupije u RH. To je prilika da nešto kažem o Vojnoj biskupiji, tim više što se, evo preko četiri mjeseca i naša Dočasnička škola hrvatske kopnene vojske, iz vojarne „Dr. Ante Starčević“ i u sklopu nje naša župa, ili kako se to u vojsci naziva, kapelanija sv. Sebastijana, premješta, „izmješta“ u vojarnu Dračice u Đakovo. To je dodatan razlog javljanju i oproštaju sa župom sv. Nikole u Jaski, s kojom smo kroz cijelo vrijeme Domovinskog rata i kasnije surađivali, osobito dok i vojska nije podigla svoju crkvicu usred vojarne.

Ugovorom između Svete stolice i Republike Hrvatske, točnije Ministarstvom obrane i policije, uspostavljen je vojni ordinarijat ili vojna biskupija – s ciljem da se organizirano brine za vjernike, katolike u oružanim snagama RH. Dogodilo se to na molbu ili poticaj tadašnjeg predsjednika RH dr. Franje Tuđmana. Blagopokojni Franjo Kuharić, kardinal, rado je udovoljio toj gorućoj pastoralnoj potrebi, a blagopokojni, veliki papa, naš veliki prijatelj, Ivan

Pavao II – blagoslovio i ugovorom okrunio.

Na čelu vojnog ordinarijata je mons. Juraj Jezerinac, ordinarij ili biskup. Uz njega je glavni operativac, generalni vikar vojne biskupije u RH mons. Josip Šantić, prelat, imenovan od samog pape Benedikta XVI, zatim biskupijski vikar za pastoral fra Ivan Nimac i kancelar don Anđelko Kaćunko. Uz taj takozvani „četveropreg“ – tridesetak je svećenika, župnika, odnosno kapelana, što redovnika, što „vanjskih“, bilo da su dijelom ugovorom vezani ili su s punim radnim vremenom. Njihov se broj kreće oko 55 osoba, kad im pribrojimo nekoliko djelatnih vojnih osoba koje rade pri Vojnom ordinarijatu kao veza te pomoćnike, odnosno pomoćnice vojnih kapelana.

Zadaća je vojne biskupije da se brine za duhovno i moralno te svako drugo dobro svih djelatnih osoba u krugu dotične vojarne kao i za njihove obitelji. Što sve radimo, da barem nešto navedem...

Misimo, ispovijedamo, propovjedamo, tješimo, hrabrimo u svim nevoljama.

Svake godine u proljeće i jesen organiziramo duhovne vježbe i bračne vikende.

Svake godine hodočastimo prve nedjelje u mjesecu listopada u hrvatsko marijansko svetište Majke Božje u Mariju Bistricu, a iduće ćemo godine, ako Bog dadne, po šesnaesti put hodočastiti u Lourdes na 50. međunarodno hodočašće.

Usput naglašavam da je prisustvo naših hrvatskih vojnika i policije na tom hodočašću sve zapaženije, što su mnogi ne samo vidjeli nego i izrazili svoje divljenje i priznanje. Ističu lijepo vladanje naše vojske, moral, osobito vjeru.

U ovo sveto vrijeme Došašća svaki dan imamo mise zornice.

Lijep broj naših vjernika, vojnika, sudjeluje na izravnoj pripremi na blagdan Božića.

U vrijeme korizme, drugo blagoslovljeno vrijeme pripreme za Uskrs, intenzivna je priprema za pokorničko slavlje kao i za obavljanje Križnog puta, omiljene pobožnosti u vojsci.

Vojna se biskupija, moram i to napomenuti, prostire na čitavom prostoru Lijepe naše.

Podijeljena je u 6 dekanata.

Jedan od njih je i naš „Jaskanski“, koji obuhvaća niz gradova, tzv. Zagrebački prsten, a to su gradovi: Sisak, Petrinja, Glina, Karlovac, Jastrebarsko, Varaždin, Koprivnica i Bjelovar.

Pastoralni rad kapelana u vojsci veoma je raskidan, rastrgan. Traži se velika elastičnost, prilagodljivost. Svaki sat nosi nešto novo, skoro nepredvidivo. Iskreno govoreći, tko nije u vojnom sustavu pa bio on i ne znam koliko dugo svećenik, ne može vojnog kapelana razumjeti. Ne može se, naime, lako suživjeti, „ubaciti“ u njegovu kožu. Kod svakog se susreta

IN MEMORIAM

s braćom svećenicima u to uvjeravam. Jednostavno moraš biti u vojnom sustavu da to razumiješ, „na terenu“.

Ima i velike razlike u radu samog kapelana ako radi npr. s policijom ili pak s ročnicima ili u Dočasničkoj školi. Svaka postrojba nešto je specifično. Ako me pitate kakav duh obilježava ovaj naraštaj mladih u vojsci, ne bih pogriješio ako bih ustvrdio da je to individualizam, konzumizam i hedonizam. Prisustvo i to djelatno, aktivno, kapelana u vojsci – velik je Božji dar, Božje prisustvo među njima. I oni to vide, doživljavaju i cijene. Dirljivi su razgovori, susreti, osobito ispovijedi koje vode do pomirenja s Bogom, s njima kao i samima sobom. Ove smo godine o desetoj obljetnici vojne biskupije u RH izdali Monografiju. Kako je to i Globus od 23. studenoga 2007. donio na 13. stranici: – Najteža knjiga u Hrvatskoj – „monografija“ - Vojni ordinarijat u RH 1997-2007, čijih su 1039 stranica uredili kancelar Anđelko Kačunko i vikar mons. Josip Šantić, teži čak 4 kilograma i jedna je od najtežih knjiga u Hrvatskoj.

Predsjednik države napisao je predgovor i istaknuo: „Spominjujući se svog prvog posjeta Vojnom ordinarijatu želim istaknuti tada izrečenu misao da mi imamo iste ciljeve, a svako od nas ima svoju misiju. Osim borbene osposobljenosti oružanih snaga, duhovna je skrb od velike važnosti za ukupnu pripremljenost ljudi za najteže zadaće koje iziskuje obrana zemlje...“

Dragi Putnici!

Želim vam sretno putovanje, kroz Došašće do vječnog Božića!

Putujte i u Novu 2008. godinu s Bogom mira i ljubavi!

Uz pozdrav, hvalu i zahvalu svima vama.

Vaš u Kristu odani

p. Dragan Majić, vojni kapelan od sada u Dočasničkoj školi u Đakovu

IVAN ČAVAR, svećenik

U Hrastju Plešivičkom kraj Jastrebarskoga, u našoj župi, preminuo je posljednjeg dana listopada Ivan Čavar, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije.

Rodio se 17. kolovoza 1938. u Kolibama kod Bosanskog Broda, u brojnoj obitelji hercegovačkih doseljenika. Školovao se u rodnom selu, potom u Zagrebu, Dubrovniku i Đakovu, a doktorat je postigao u Rimu 1971. Bogoslovlje je predavao u Sarajevu do 1978, a potom bio župnik u Prnjavoru – Sočanici kod Dervente sve do uništenja te župe 1992. Za vrijeme i nakon rata opet je radio kao profesor te bio i župnik u Tarčinu, da bi se napokon povukao u samoću.

Često je i rado uoči velikih blagdana ispovijedao u našoj župnoj crkvi. U nazočnosti prijatelja pokopan je 5. studenoga u Odri kraj Zagreba.

Upoznala sam Čovjeka

Imala sam čast. Upoznala sam Čovjeka. U našem susjedstvu pojavio se čovjek, neobičan svojom izrazitom visinom, ponosnim držanjem, odijevanjem u crno, a nošenjem crnog šešira širokog oboda i tajanstven. Međutim, uskoro se stopio s prirodom i postao susjed. Discipliniran i za mene strog prema sebi. Ranom zorom, i po kiši i snijegu najprije je obavio maratonsku šetnju našim livadama, poljima, šumama, vinogradima, zaobilazivši asfalt i buku jer jačao ga je beskrajni mir i sklad prirode našeg kraja. Divio se slavuju, daždevnjaku, upornosti trava... Njegovao je divlje jabuke. Tako je upoznavao ljude i cijenio nas zbog jednostavnosti, predanosti radu, ljubavi spram zemlji koju je i on volio. Obrađivao je vrt – čudo! Svi smo savjetovali. Odustanite! Uzaludan vam trud! To je ilovača! Nemoguće! No, uspio je. Uz svoj znanstveni

teološki rad nabavljao je i novu literaturu o eko uzgoju bilja. Svoje plodove dijelio je. «Rikula», veli susjeda, «gorka je. Ne volim ju, ali onu Velečasnog Ive sam jela zbog ljubavi, mara kojeg je utkao u nju i sreće što ju može darovati». Zbog bolesti nije smio raditi, ali nije odustajao. Pred operaciju rekao je: «Rekli su mi će mi produžiti život. A meni to ne treba. Važno mi je da me ne boli, da se mogu kretati, raditi. Ne bojim se smrti. Ja sam spreman». Bila sam ganuta. Osnažio je i mene.

Zbog katoličanstva i hrvatstva bio je proganjan, ali «U trpljenju je moja jakost», kazao bi. Imao je riječi običnih, jednostavnih, ali protkanih mislima filozofa, tumačenjima. Bio je prava enciklopedija. Imao je vremena za obične ljude.

Bože, daj nam snage da i mi ispunimo svoje vrijeme.

Darinka Dimnjaković

REKVIJEM ZA GOVIĆ

Šuma Gović je ponos Jastrebarskog, naš perivoj, naš Maksimir, naš Sherwood, to su pluća našeg grada, omiljeno šetaliste i svakodnevno boravište brojnih sportaša i ljubitelja prirode. Nad tim našim ponosom, nad tom našom vječnom ljubavi, koja je ne samo jedno živo biće već se sastoji od bezbrojnih živih bića, bilja, stabala, ptica i životinja, učinjeno je surovo nasilje. Takoreći preko noći posječen je veliki dio šumskih stabala u njedrima grada, tako da se znatno promijenio izgled toga dijela Jaske. Nasilno je uništena vjekovna jaskanska panorama i vizura, opustošena je njezina kruna i vijenac, njezin raznobojni ukras koji već stoljećima bdije nad gradom, sirovo i surovo ugroženo je jaskansko zdravlje i jaskanski san.

Osim sječe starih, plemenitih i zdravih hrastova, silnici su bezdušno protjerali brojne životinje, nedužna Božja stvorenja koja su vjekovima u Goviću nalazila svoje utočište i svoj stan. Jezikom Svetog Franje, asiškog Siromaška, sumanutu drvosječe zauvijek su iz našeg susjedstva prognali Franjinog i našeg Brata Zeca i Sestru Vjevericu, Brata Djetlića i Brata Češljugara, Sestru Srnu i Sestru Lisicu, Brata Slavuja i Brata Fazana, Sestru Žunu i Sestru Kukavicu te na stotine drugih obitelji Braće i Sestara, uništili su njihove stanove, gnijezda, skrovišta. Ekocid u svojoj strahoti, strašan, nemilosrdan, uklet i proklet...

U jaskanskom Goviću poremećeni su vodeni tokovi, razoreni putevi i zametene staze, uklonjena je više-

stoljetna zaštita našeg grada od vjetrova, onemogućene sportske aktivnosti, treninzi i natjecanja koturaša i trkača, zaustavljeni su sanjari, šetači, berači gljiva i šumskog voća.

Zlosilje u Goviću nažalost nije ograničeno samo na ubijanje drveća te progon životinja. Ubojice

Govića oskrvrnjuju svojim motornim pilama i bagerima mir i grobove jaskanskih mučenika, poratnih nevinih žrtava boljševičkog komunizma, grobove kojih ima po CIJELOM Goviću. I tobože primitivni Indijanci i Afrikanci poštuju dostojanstvo svojih mrtvih i svoja groblja, ali Hrvatskim šumama, njihovim glavešinama, drvosječama i drvnim kramarima ništa nije sveto. Može li i smije li tvrtka koja u svojem nazivu nosi pridjev „hrvatski“,

gaziti i vrijeđati grobove mučenika, zanemariti sveti znak KRIŽA te nekažnjeno kršiti Božje i uljudbene zakone? Najcrnjim slovima upisali su se među najgore zlikovce i zločince u mnogostoljetnoj povijesti našeg plemenitog i drvnog grada. „Grobovi im nikad oprostiti neće...“

Šumarski „stručnjaci“ koji su to nasilje organizirali i koji ga provode, nalaze opravdanja za svoj čin ostvarivanjem svojih „gospodarskih planova“, „drvne mase“, „oplodne sječe“ i „drvne industrije“. Pričaju nam bajke o ljepoti nove vizure i mladim, zasad nevidljivim i nepostojećim stablima, koja će za 100 godina izrasti u novu šumu. POKAZUJU NAM CAREVO NOVO RUHO, A CAR JE GOL GOLCAT! U tom

svojem krajnje sebičnom, samovoljnom i autističkom ponašanju, u kojem nailaze na potporu svog lobija i jednako autističkih „fah-idiota“, šumarskih inspektora, nimalo se ne obaziru na želje i namjere lokalne zajednice, zanemaruju dopise gradskih vlasti, prostorne planove i savjete urbani-

sta i arhitekata, savjete ekoloških, sportskih, lovačkih i umjetničkih udruga, zanemaruju čak i odredbe međunarodnih udruga koje im dodjeljuju važne licence i certifikate. Zašto im je posve nevažna estetika i izgled grada čiji je Gović sastavni dio? Otkud im moralno pravo da bahato gaze i oskrvrnjuju mučeničke grobove? Je li zaista nužno i normalno u ime „gospodarskog plana“ narušiti izgled centra i obeščastiti baštinu jednog

IZ ŽIVOTA NAŠIH MLADIH

HODOČAŠĆE POVJERENJA NA ZEMLJI

europskog grada? Bi li ikom palo na pamet ovako unakaziti na primjer zagrebački Maksimir ili splitski Marjan ili samoborski Anindol ili nottinghamsku Sherwoodsku šumu, nad čijom sudbinom zdvaja cijeli svijet?

Uredbe i zakoni u demokraciji postoje zato da bi služili ljudima i ljudskim zajednicama. Ako se to ne događa, zakone treba mijenjati pa ako oni koji ih trebaju mijenjati, to ne čine ili ne žele učiniti, onda treba promijeniti njih. Uzoriti kardinal Josip Bozanić progovorio je prije nekoliko godina o „grijehu struktura“, na što su se brže bolje priljepili neki političari i protumačili to onako kako njima odgovara. E, baš ovo što se dogodilo i što se događa s Govićem, upravo je to „grijež struktura“! Svih struktura, na svim razinama, državnim, županijskim, gradskim... Kad bi te strukture funkcionirale i radile kako treba, dakle po mjeri društva, zajednice i građana, do ekocida u Goviću ne bi nikada došlo ili bi ga se barem zaustavilo!

Jaska koju znam i volim, koja me svako jutro pozdravlja kad otvorim prozor, duboko je ranjena, nje zapravo više i nema, pogažena je i umorena. Ako mislite da pretjerujem, dođite na rub Govića, uđite u njegove ostatke i uvjerite se sami! Ljudi koje sam svakodnevno susretao u Goviću imaju svoj glas i ovo ne pišem u njihovo ime. Stabla, cvijeće, ptice, zečevi, srne, vjeverice, potoci, GROBOVI, ne mogu govoriti, javljam se u njihovo i svoje ime.

U Badnjoj noći i na Silvestrovo, odvojimo trenutak vremena, pohađimo izmučeni Gović ili izrecimo molitvicu za njegove mrtve i prognane stanare!

Nino Škrabe

Krajem prosinca 2006. jaskanski je kraj bio pomlađen sa dvjestotinjak mladih iz Poljske, Ukrajine, Švicarske, Italije, Slovačke, Bosne i Hercegovine. Oni su od 28. prosinca 2006. do 2. siječnja 2007. ugošćeni u Jaski i okolici (Petrovina, Domagović, Pavločani..) u sklopu „Hodočašća povjerenja na zemlji“. Tim hodočašćem, mladi iz svih krajeva Europe, već desetljećima odlaze u različite gradove te na jedan novi, drugačiji način svjedoče svoj kršćanski poziv pronoseći gostujućim gradovima radost u povjerenju i ljepoti zajedničkog druženja i susreta. Mladi su svakog jutra u svojim matičnim župama sudjelovali na taizéovskoj molitvi, ispunjenoj kratkim zazivima i meditativnim pjesmama. Popodne je slijedio odlazak na Velesajam gdje su imali ručak, radionice, molitvu... Dana 30. prosinca gosti su bili oduševljeni koncertom limene glazbe u Domagoviću. Nova je godina dočekana molitvom u župnoj crkvi sv. Nikole u Jaski, a slavlje je uz obilje zabave, smijeha i hrane nastavljeno u prostoru gdje se sada nalazi novi Pastoralni centar. (VELIKA HVALA SVIM DONATORIMA JELA, PIĆA, VREMENA, DOBRE VOLJE, STRPLJENJA!) Mladi su otišli svojim kućama sa suzama u očima, oduševljeni gostoljubivošću, s bezbrojnim zagrljajima i obećanjima: „Vidimo se u Ženevi!“ Lijepo je znati da će desetak mladih Jaskanaca uistinu i otići tamo u suradnji sa zajednicom mladih „Osmijeh“ iz Klinča Sela.

KRIŽNI PUTEVI

Dekanatski križni put bio je na dionici Volavje-Petrovina-Slavetić-Pribić. Sudjelovalo je stotinjak ljudi iz Jaske i okolice i unatoč hladnoći i jakom vjetru njihovim je licima vladala radost.

Nekolicina Jaskanaca hodala je 39. planinarski križni put Petrinjom, Selima kod Siska do Siska. Geslo tog pohoda održanog 23. 24. i 25. ožuj-

ka 2007. bilo je „Pristupite k njemu, kamenu živomu“, a himna je bila pjesma „Moj Isus“. Mladi su sudjelovali i na Hodočašću mladih u Mariju Bistricu 8. rujna 2007. Jubilarni 40. planinarski križni put kojim je obilježeno 20 godina postojanja planinarskog križnog puta održan je u Samoborskom gorju 20. i 21. listopada 2007. Dan ranije, u petak 19. listopada, škola u sv. Martinu pod Okićem bila je domaćin premijere filma o 20 godina planinarskog križnog puta te izložbe fotografija nastalih na različitim pohodima tijekom godina. Jubilarni križni put održan je pod geslom „Primit ćete snagu Duha Svetoga“, a himna koja je još dugo odjekivala u našim

nutrinama bila je „Silan Bog“. Na hod i razmatranje postaja križnog puta krenule su dvije udruge - Planinarska bratovština sv. Bernarda i udruga Ekosspiritus. Planinarska bratovština započela je svoj hod od župne crkve sv. Anastazije u Samoboru, a naša je skupina hodala sa udrugom Ekosspiritus koja je svoju prvu postaju održala na Cerini. Obje su se udruge susrele u Samoboru prije zadnje postaje te zajednički stvorile procesiju s upaljenim svijećama. Pjesmom smo dočekali kardinala Josipa Bozanića te krenuli prema kapeli sv. Mihalja gdje je održano završno misno slavlje.

Održana je i Duhovna obnova 7. 8. i 9. prosinca u Pastoralnom centru, a vodio ju je novi povjerenik za pastoral mladih vlč. Domagoj Matošević.

U sklopu projekta „Dajmo Božiću mir“ zbor mladih „Ruah“ 15. prosinca pjevao je kod zagrebačke katedrale.

Anamarija Vlašić

Župski Caritas u župi Sv. Nikole biskupa u Jastrebarskom

Početak je Adventa, uskoro će Božić. To je vrijeme iščekivanja i darivanja.

Darivanje obogaćuje. Potaknute ovim razmišljanjem, a gledajući stvarnu zbilju, da je mnogo naših sugrađana koji iz raznoraznih razloga sve manje mogu namaknuti sredstva za pristojan život dostojan čovjeka, djelatnice našeg župnog Caritasa, koji u našoj župi djeluje već 15 godina, zadnjih nekoliko godina, upravu tijekom Adventa, a posebno na treću nedjelju, „Nedjelju Caritasa“ organiziraju prikupljanje priloga za naše sugrađane u potrebi.

Te nedjelje se sakupljaju novčani prilozima i prilozima u naravi. Kako to ne bi bilo samo prosjačko sakupljanje novca, organizira se simbolična prodaja kolača i čestitaka koje su ispekle odnosno izradile djelatnice Caritasa.

U župnoj crkvi se tijekom Adventa nalazi „košara dobrote“, u koju naši sugrađani mogu staviti prehrambene proizvode namijenjene Caritasu.

Od novca kojega prikupe ovim prodajama i donacijama, kupuju se najosnovnije živežne namirnice. Od kupljenih, sakupljenih i doniranih namirnica, sastavljaju se paketi koji se dostavljaju najpotrebnijima.

Prostorija župskog Caritasa smještena je sada u novim prostorima na prvom katu novog pastoralnog centra, s posebnim ulazom.

Zalaganjem sadašnjeg župnika vlč. gospodina Stjepana Rožankovića, Caritas je opremljen osobnim računalom s posebnim programima za vođenje administrativnih poslova Caritasa i sastavljanje baza podataka,

kako korisnika usluga Caritasa tako i donatora.

Svake subote je u tom prostoru organizirano dežurstvo gotovo tijekom cijele godine. Toga dana se osobe, potrebne za pomoć, mogu obratiti dežurnim osobama koje će im dati ono što toga trenutka postoji na skladištu. Najčešće je to odjeća i obuća, jer hranu se uglavnom odmah

je nažalost česti slučaj, kada smrt ili bolest preko noći iz osnovne promjene nečije živote. Apeliramo da se stvari koje se žele pokloniti, donose u vrijeme dežurstva te da se ne ostavljaju pred vratima jer je vrlo čest slučaj da se navlaže i propadnu te je osnovna svrha, pomoć, propala. Isto tako, dežurna djelatnica može odmah stvari pregledati, razvrstati kako bi roba bila lakše dostupna kad nekom nešto zatreba. Važno je voditi računa da poklonjena roba a posebno odjeća i obuća koja se donosi na Caritas bude u takovom stanju da ne vrijeđa dostojanstvo osoba kojima je namijenjena a isto tako i onoga koji je daruje.

Imamo nažalost i slučajeva da pojedinci dolaze na Caritas, uzmu hrpu odjeće a onda se predomisle pa je bacaju po grabama i tako uništavaju i samu odjeću i trud ljudi koji su odjeću donijeli te trud djelatnica Caritasa, a ta odjeću možda bi bila nekom prijeko potrebna.

Karitativni rad je znak Božje ljubavi prema čovjeku, znak je nade i ohrabrenja, ponovnog rođenja Isusa Krista u srcima ljudi pa neka ovaj napis bude podrška i zahvalnost onima koji su već uključeni u tu djelatnost, a isto tako i poticaj onima koji bi se na bilo koji način mogli uključiti u rad našeg župnog Caritasa.

Ovo je prigoda da se zahvalimo svim donatorima i onima koji će to postati, djelatnicima i suradnicima, te im iskreno čestitamo SRETAN I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ i zaželimo USPJEŠNU NOVU 2008. GODINU!

Voditeljica župskog Caritasa:
Jasna Klemenčić

Djelatnice Caritasa i gosti

raspodijeli jer i nemamo prostora za skladištenje hrane. Osim toga to je danas ionako najosnovnije što ljudima treba pa se nastoji sva dobivena ili kupljena hrana odmah raspodijeliti.

Dobročinitelji mogu tijekom toga vremena donijeti stvari koje žele nekom pokloniti posredstvom Caritasa. Isto tako od članica Caritasa mogu dobiti informacije o tome je li nekoj od obitelji ili pojedinaca potrebna određena vrsta pomoći pa stvari (namještaj, peći, odjeću, hranu) koje žele pokloniti mogu direktno dostaviti potrebnima jer za takove stvari nemamo niti mjesta za skladištenje a niti prijevoznih sredstava i ljudstva. Naravno da se i djelatnicama Caritasa mogu dostaviti i informacije o osobama ili obiteljima koje su postale potrebne pomoći jer to

Prva Pričest

Dana 6. svibnja 2007. u našoj župi bila je Prva Pričest.

Naši prvopričesnici pripremali su se za taj sakrament kroz tri godine. Spoznavši ljubav Isusa kojeg je Otac poslao na zemlju da otkupi i spasi ljudski rod, da pokaže ljudima Očevu ljubav, da se za njih preda na križ, umre i uskrsne, oni su tu Očevu ljubav prihvatili, uzljubili i blagovali.

Radosna srca, iskrene duše, predali su Isusu svoje grijehe u svetom sakramentu Ispovijedi. Puni žara za ljubav – Isusa – željeli su biti blizu njega. Kao ribice u vodi koje božanski Ribar zove u svoju mrežu, u svoju blizinu. Stoga je i Prva Pričest bila u znaku RIBARA ISUSA – mreže i riba. Svaki prvopričesnik je sebe stavio u znak ribe – svoju ribicu u Isusovu mrežu,

svoju ljubav u Isusovu ljubav. I tako je Nebeski Ribar na žalu jastrebarske župe pozvao učenike prvopričesnike da postanu njegovi učenici, navještitelji nebeskog kraljevstva. Ojačani njegovom hranom, božanskim kruhom, imat će snage naviještati i biti učenici. To im želi ekipa pripreme – vjeroučiteljica, učiteljice i roditelji!

s. Paula Puzjak

Sveta Potvrda

Dana 13. svibnja 2007. u našoj župi bila je Sveta potvrda (Krizma).

Sakrament potvrde je podijelio prečasni Tomislav Markić, biskupski vikar.

OPROŠTAJ OD PREČASNOG STJEPANA MLINARIĆA

Dana 2. rujna 2007. u župi Sv. Jurja u Plešivici oprostio se od župe i župljana prečasni Stjepan Mlinarić, dugogodišnji župnik i dekan

Jastrebarskog dekanata. Prečasni Stjepan Mlinarić došao je u Jaskanski dekanat u mjesecu listopadu 1969, u župu Krašić za župnika. Tamo ostaje do 1. rujna 1974, kada dekretom preuzima župu Plešivica. U župi Plešivica radi na duhovom i materijalnom planu i ostvaruje svoje svećeništvo. Dužnost dekana Jastrebarskog dekanata obavljao je od 20. studenog 1991. do 21. rujna 2004. Župnikom u Plešivici ostaje do 31. kolovoza 2007, kada je razriješen dužnosti

župnika i stavljen u stanje mira, jer je stekao kanonsku dob za traženje mirovine (75 godina). Ove godine na Petrovo, 29. lipnja 2007, proslavio je i zlatni jubilej – 50. godišnjicu svećeništva. Župu Plešivica preuzeli su u upravu župnik Stjepan Rožanković i kapelan Željko Horvat. Prečasnog Stjepanu Mlinariću zahvaljujem na svećeničkom služenju i vođenju župe Plešivica, za sve ono što je učinio na materijalnom i duhovnom planu.

Stjepan Rožanković

SREBRNI PIR

25. godišnjica braka – Ljubica i Mijo Baltorinić

Prije 25 godina Mijo i Ljubica povezali su svoje živote preko sakramenta braka u jednu zajednicu. Točnije, 11. rujna 1982. u Svetoj Jani. Na taj dan oni su se zarekli, oni su se zavjetovali, da će putovati zajedničkom stazom kao muž i žena, kao jedno tijelo i jedan duh. Zato su se nakon 25 godina, 11. rujna, ponovno našli u crkvi zajedno sa svojom djecom, braćom i sestrama i rekli Bogu hvala, Bogu koji ih je stvorio i pozvao u zajedničku vezu. I sada nakon 25 godina kada zajedno dijele sve dobro i zlo ovoga života. Na taj dan su zahvalili Bogu za sretne trenutke, za sve preživljene radosti, za djecu koju su dobili, za vjernost koju su imali i imaju jer ON jedini donosi poseban mir i sreću u duše i srca.

Dragi Mijo i Ljubica, neka vam je sretna 25. obljetnica braka, bračne ljubavi i zajedništva!

S. R.

Nedjelja zahvale za plodove zemlje – 14. listopada 2007.

Uz različite plodove zemlje, žitarice, povrće i kruh, u našoj crkvi sv. Nikole zahvalni smo Bogu na svemu što nam daje. Na grožđu i vinu, vinogradima i težacima, na znoju i trudu uz kišu i sunce, maglovite jeseni i sunčana razdoblja, Bože, hvala. Na voćnjacima jabuka, krušaka i šljiva, marljivim voćarima i pčelarima.

s. Paula Puzjak

Župna statistika 2007. do izlaska broja

Kršteni: 78

Vjenčani: 30

Umrli: 75

U povodu pomora i progona malih Božjih stvorenja u Goviću, donosimo tekst omiljenog američkog katoličkog publicista, oca Jacka Wintza, franjevca

Sveti Franjo, Božja stvorenja i Božić

Slikari često svetog Franju prikazuju okruženog životinjama, pticama i cvijećem te je očito da su oni svi zajedno sretna obitelj. To nije nimalo lažna slika sveca koju su možda stvorili sentimentalni ljubitelji prirode. Ona prikazuje punu istinu i dubinu smisla svečevog života. Najraniji biografi svetog Franje koji su pisali još za njegova života, govorili su o njegovim propovijedima pticama te njegovim susretima s raznim Božjim stvorovima, također i o njegovom obraćanju njima riječima poput "Sestrice Ševo", "Brate Zrikavče", "Brate Zečiću" i slično.

Nadalje, priznata je povijesna činjenica da je sveti Franjo autor "Pjesme brata Sunca", poznate i kao "Pjesme stvorova". Ta pjesma kao i njegova stalna druženja sa životinjama govore nam da Franjo nije želio biti odvojen od ostalih stvorova. Očito, on je naprosto smatrao da sva stvorenja – ne samo ljudi – tvore Božju obitelj.

Čak i kad molimo, dobro je pozvati i ostala stvorenja da slave Boga s nama, kao što je učinio i sveti Franjo u svojoj himni: "Hvaljen budi, Gospodine moj, sa svim stvorenjima svojim, napose s bratom gospodinom Suncem... s bratom Mjesecom i sestrama Zvijezdama... po bratu našem Vjetru... i sestrici Vodi... po bratu Ognju... po sestri i majci nam Zemlji."

Taj obiteljski smisao jedinstva sa svim stvorovima usko je povezan s ljubavlju svetog Franje prema slavljenju Božića te njegovom razumijevanju Utjelovljenja. Misli i srce svetog Franje govore da ako je Bog zaista ušao u obitelj onih koje je stvorio, taj događaj bi trebao potpuno promijeniti naše razmišljanje o svijetu. Isusovo rođenje nije samo ljudima podarilo veliku vrijednost, već je blagoslovilo i obogatilo i ostala Božja stvorenja. Sve što je Bog stvorio, dobilo je uzvišeno dostojanstvo i značenje.

Ponovno oživljavanje Bethlehem

Baš zbog toga je slavljenje Božića toliko značilo Franji i zbog toga je htio da sva Božja stvorenja sudjeluju

Sveti Franjo zamolio je ljude da sa sobom dovedu vola, magarca, ovce te pravu slamu u pravim jaslama. Želio je da oko kolijevke budu životinje jer je duboko u sebi osjećao da i ta stvorenja tamo pripadaju i nalaze se pod snažnim učinkom Kristovog rođenja i njegove spasonosne ljubavi. Po svojem pravu, svi Božji stvorovi trebali bi sudjelovati u slavlju Božića.

Božja stvorenja u božićnim svečanostima

Biografi svetog Franje pružaju nam dodatne dokaze da je on snažno vjerovao kako se božićni blagoslov treba proširiti na sva Božja stvorenja. Ti pisci nam govore kako je sveti Franjo od cara tražio naredbu da svi žitelji na Božić prospu žito uz ceste i staze kako bi ptice i ostale životinje imale obilje hrane. I životinje u stajama trebale bi dobiti obilnije obroke u vrijeme božićnih svetkovina.

Da je sveti Franjo danas živ, vjerujem da bi nas ohrabrivao da uključimo što više Božjih stvorenja u našu proslavu Božića. Ako imamo kućne ljubimce, sigurno bi predložio da Bratu Psu ili Sestri

Mački za Božić priuštimo posebno slastan zalogaj – ili da barem bacimo nekoliko zrna više u hranilicu za ptice!

Otac Jack Wintz, O. F. M.

Prevela: Klementina Škrabe

u velikoj svečanosti. Sam sveti Franjo pokrenuo je popularnu tradiciju pravljenja božićnih jaslaca. Običaj potječe iz 1223, kada je sveti Franjo pozvao stanovnike Greccia u Italiji da se okupe u spilji izvan sela kako bi ponovno oživjeli prvi Božić.

ŽUPA JASTREBARSKO PROSLAVILA SVOGA ZAŠTITNIKA

Sveti Nikola pohodio Jasku

U četvrtak 6. prosinca u Jastrebarskom, a posebno u župnoj crkvi Svetog Nikole biskupa, bilo je svečano i veselo. Grad je slavio dan svoje župe i blagdan velikog sveca, zaštitnika djece, pomoraca, trgovaca, pekara i putnika. Prema legendi, jaskanska crkva je posvećena svetom Nikoli zbog toga jer se jedan boga-

ti građanin Jastrebarskog u nevolji na moru zavjetovao da će u slučaju spasa iz oluje podići u svom rodnom gradu crkvu tom svecu. U čast svetog Nikole gradskim ulicama je zasjala predbožićna rasvjeta, a na svečanoj misi u 11 sati u crkvi se okupio velik broj vjernika. Posebno su brojna bila djeca nižih razreda Osnovne

škole "Ljubo Babić" koja su crkvu pohodila u društvu svojih učiteljica. Mališani su se naročito veselili susretu sa svojim omiljenim svecem. Misno slavlje je uz svećenike okolnih župa te jaskanskog župnika i dekana Stjepana

Rožankovića predvodio velečasni Zlatko Pavetić, vicerektor i odgojitelj u Nadbiskupskom sjemeništu u Zagrebu. Nakon mise, učenici 4. b

razreda su, pod budnim okom časne sestre Paule i predvođeni Zvonimirom Bingulom i Marijom Bobinski, prikazali kratki igrokaz o poštaru svetog Nikole. A tada je u crkvu ušao željno iščekivani sveti Nikola i veselju nije bilo kraja. Vijest da zločesti krampus nije došao jer "zapeo" u zatvoru, popraćena je gromoglasnim dječjim pljeskom, a onda su uslijedili pokloni. Uz "malu" pomoć Gradskog poglavarstva i veliku pomoć svojih ministranata sveti Nikola darivao je svako dijete, a svi prisutni, bez obzira na dob, uputili su se kućama punog srca i ozarenog lica.

Klementina Škrabe

Sveti Nikola i(li) Djed Božićnjak i(li) Djed Mraz?

Danas je sveti Nikola jedan od najpopularnijih svetaca u svijetu. Moderna "obrada" tog omiljenog, starog, legendarnog katoličkog sveca je i američki Santa Claus, koji je po njemu dobio i ime, a u novohrvatskoj, kapitalističkoj verziji postao je Djed Božićnjak. Rusi su pak po svetom Nikoli stvorili Djeda Mraza kojeg su od njih potom preuzele istočnoeuropske komunističke zemlje pa i bivša država na ovim prostorima.

Zbog želje da se sve dobro i lijepo (pa tako i darivanje i pokloni, posebno za djecu) zadrži što dulje (a i zbog trgovačkih zarada), ta dva sjedobrada starca u raznim dijelovima svijeta poklone donose svakodnevno, od 6. prosinca sve do Božića, a u Hrvatskoj se danas pojavljuju pod oba imena što ponekad stvara nepotrebnu zbrku. Dobroj djeci u Badnjoj noći darove pod božićno drveće ostavlja Dijete Isus ili kako mu mi kajkavci od mi-

lja tepamo – Isusek. U hrvatskom narodu, na dan svetog Nikole ili dan prije bilo je uobičajeno maskiranje u dobrog biskupa koji je u pratnji zločestog Krampusa, noseći poklone i zlatne šibe, uz zveket Krampusovih lanaca, obilazio kuće i nagrađivao dobru, a plašio zločestu djecu. Šibe, sušeno voće i slatkiši te očišćene čizmicice u prozorima, a ponegdje i cijela ceremonija zadržali su se do danas.

(K.Š.)

